25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6696 — 15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1908 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 24 ՉԻԼՀԻՃՃԷ 1325 — 28 Janvier 1908 — 25me année № 6696

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրշ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 35 Ֆրք.
» » » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԳԱՒԱՌԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

ԱՐԵՒԵԼՔ

10 ՓԱՐԱ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — 10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Consple, Galata

ՊԱՐՍԿԵՐԷՆԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ՕՍՄ. ՎԱՂԵՄԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

ՍԱՏԻՒ ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՈՒ ԱԳԴՈՒԱԼԸ

Ինչպէս որ Օսմ. Գրականութեան պատմութեանը իրաւունքներուն քաջածանօթ է, վաղեմի Թուրք խմբագրական բարբառը՝ բացառաբար պարսկերէն է եղած. որովհետեւ հմուտ գրագէտներ կը պատմեն թէ Օսմ. Հարստութեան սկիզբները յոյն իշխաններու (թէքֆուր) և Իկոնիոյ Սելճուգեան Սուլթանին ուղղուած պաշտօնական թղթերը պարսկերէն խմբագրուած են։ Ուրոյն Օսմ. Գրականութեան մը իբրեւ կարիքուն ու շահեկան գրուած մըն է այն Թուրքերէն կապակցիրը, զոր Վէհպի էֆ.(1) իր «Մէշահիրը իսլամ» անունով հանրածանօթ աշխատասիրութեան մէջ նախընտրութեամբ դրած է։ Սոյն քերթուած կապակցիրը թէեւ էրթօղրուլ Ղազի ուղղած է վերագրել հեղինակաւոր Թուրք մատենագիր մը, և սակայն — ինչպէս նախորդ յօդուածով ծանօթացուեցաւ — Թուրք բանաստեղծներէն ոմանք առարկածիք գրուած են ու Սուլթան Օսման Ա.ի վերագրած են զայն։ Այդ քերթուածը արդի Գրականութեան (Էպէպիաթը հազրէ) տեսակէտով եթէ դասելու ըլլանք, արտայայտած իմաստին բարձրութիւնը խորունկ ակնածանքով պիտի գնահատենք։ Այդ քերթուածին քանի մը տողերուն բոլորովին միօրինակօրէն հոմանիշ նոյնայանգ ձեւը այժմու Թուրք տոմիրկ երգերուն կառուցելուն պէս նման կը կարծէ «Թարի'խի էէ-պիյէ-'թը Օսմանիյէ»ի հեղինակը, և կը յարէ թէ այդ ժամանակին արաբ-պարսկական բանաստեղծական դրութիւնը օսմ. հրապարակին վրայ ընթացիկ չըլլալուն պատճառաւ «հիսար» բառը կրկնուած է այդ քերթուածին մէջ։ Գալով միակերպ յանգաւորման՝ և այդ քերթուածի իւրաքանչիւր «գրդա»ի մէջ վերջին տողին առաջին «գրդա»ներու տողերուն նմանութեանը, չէ թացուցած թէ Թուրքերէնի մէջ առաջին անգամ որուն կողմէ կիրարկուած է։ Հաւանական կը թուի որ ասիկա ալ քերթողական ուրիշ ձեւերու նման արաբ-պարսկերէնէ առնուած է։ Այս առթիւ աւելորդ չպիտի համարենք մէջ բերել թէ նախնի սոյն գրականութիւնը կապած է նաև տոմիային իսկատիպ գրուածներ, որոնց կարգէն կը նկատուին «Համզանամ»ն, «Պաղդալ-Կազի»ն, «Գանգալէսիի»ն, «Սայպէր»ը և այլն։ Այս գրուածները՝ ասպետական վէպերու տեսէն՝ գիւղացիական զրոյցներ (récits) են։ Նոյնպէս «Աչրդ Ղարիպ», «Ֆէրհատ», «Շահ Իսմայիլ», «Դանիշ վէ Զէնրա», «Քէօրօղլու» և այլն անուններով հանրածանօթ՝ սիրային պարզուկ պատմութիւններ, որոնց հեղինակները անծանօթ կը մնան։ Տակաւին ներկայ ժամանակիս «չալարա»ներն ու ասղուղները՝ Հին Յունաստանի հռապսոդներու (rapsodes), Ֆրանսայի տրուպատուրներու (troubadours) պէս, ժողովրդական վայրերու մէջ գոց կ'արտասանեն հեռաւոր ժամանակներու յանգաւոր այդ սիրուն աւանդավէպերը (légendes)։ Կը հակադրուի անշուշտ թէ Թուրք բանաստեղծութիւնը և արձակը կամ մէկ խօսքով օսմ. տոմիային գրականութիւնը (littérature purement nationale) Ֆուզուլիէն(2) չառ հին է, որովհետեւ Թուրք բանաստէղծներու վկայութեան նայելով՝ Սուլթան Օսման Ա.ի և Սուլթան Օրխանի շրջաններուն ալ չառ մը Թուրք բանաստեղծներ գոյութիւն ունեցած են։ Սակայն այս բոլոր վաղեմիներուն մէջ չառ քիչերը ջանասիրաբար եղած են հասկնալի կերպով գրելու՝ հեռաւոր ատենց անունները չպիտի կրնանք յիշատակել։

* *

Թուրք գրականութեան անցեալին համառօտ պատմականը ընելէ յետոյ՝ կ'անցնինք մասնաւորապէս պարսկերէնի ազդեցութեանը Թուրք բանաստեղծութեան վրայ։ Վաղեմի Թուրք քերթողութեան ամէնէն կարկառուն դէմքը՝ Ֆուզուլիի Պաղտատի, իր Թուրքերէն գրած քերթուածներուն մէջ միշտ պարսիկ գրելակերպի մը գերազանց ազդեցութիւնը ցոյց կուտայ։ Ասիկա միայն իբր ճշմարտանման կարծիք ընդունելով՝ պիտի կրնանք մէջ բերել այն բանաւոր կարծիքն ալ թէ Ֆուզուլի իր Թուրքերէն քերթուածներուն մէջ ոչ թէ պարսկական՝ այլ իրմէ չառ առաջ եկող Նէվայիի նմանող մըն է եղած։ Ձեռնհասներու գրաւոր յայտարարութիւններուն եթէ նայուի՝ Ֆուզուլիի Թուրքերէն Դաւէժի Թուրքերէնն է՝ (Թէպրիզ Թիւրքէսի) ու յղացումի կերպը (Թարզը Թէսաւվուր) պարսկական։ Ասոնք չահեկան կարծիքներ են միայն։ Ֆուզուլիի գրուածներուն արժէքէ և կարեւորութիւն ընծայող պարագան՝ իր Թուրքերէն և պարսկերէն քերթուածներուն մէջ խել մը հիանալի հոգեկան դրուագներու գոյութիւնն է։ Վաղեմիներու մէջ պարսկերէն բանաստեղծելու կարող դիւաւորապէս երեք մեծ դէմքեր կը յիշատակուին։ Ասոնցմէ առաջինը Օգասափտա դէմք մըն է, «Եավուզ» մականունեալ Սելիմ Ա. կայսր(3) (918—926). Բ.ը Ֆուզուլին, իսկ Գ.ը Նէֆին(4)։ Պարսիկ բանաստեղծութեան բարձր ազդեցութեան յայտարար նշաններէն մէկն ալ այն է թէ՝ վաղեմիները Պարսկերէն երկրորդ մէջ դանուած «էջքիաթ»ներուն սրամիտ ակնարկութիւններով կիտուածել տրած են իրենց գրուածները։ Զարգացած ուսանողութեան այս մասին գաղափար մը առած ըլլալու համար ըսենք թէ՝ Ֆուզուլի իր «Մանգու

են իրենց մէջ, այս վիճաբանութիւնը այնչափ սառիկ չէ եղած երբեք, բայց ծէներու և ինչ ինչ պարագաներու մէջ արարողութիւններ կատարելու մասին երկպառակութիւններ ունեցած են։ Ցիշենք այդ արարողութիւններէն քանի մը օրինակներ։ Սադուկեցիները չեկ կովին ամիւնը պատարագող քահանայապետէն երկար մաքրութիւններ կը պահանջէին. Փարիսեցիները թէեւ այս մասին ազատասիրտ էին, սակայն սար փոխարէն նուիրական անօթներու մաքրութեան համար արագարդ խոտութիւն մը ցոյց կուտային։ Ամենք ամրողջ օր մը առաջին կանթեղները մաքրելու կը նուիրէին. այս պատճառաւ Սադուկեցիները կը ծաղրեն զանոնք ըսելով. «Քիչ առենէն արեւին սկսուառակն ալ ջուրով պիտի մաքրեն»։ Փարիսեցիները կ'ըսէին. «եթէ մէկը մաքուր ամանէ մը անմաքուր ամանի մը մէջ հեղուկ մը պարպէ, երբ դեռ հեղուկը անմաքուր ամանին չէ հպած, մաքուր կը մնայ»։ Սադուկեցիները կ'ըսէին. «Հեղուկը անմաքուր է, մաքուր ամանին մէջէն չպարպուած ատեն նոյն իսկ»։ Փարիսեցիները կ'ըսէին թէ ասաւարին գանձանակը պէտք է օգնէ օրական զոհագործութեան ծախքերուն, բայց Սադուկեցիները՝ անհատական նուէրներով պէտք է հոգացուի, կ'ըսէին, այս ծախքերը։ Քահանայապետը, Փարիսեցի եղած ատեն, քաւութեան մեծ օրը, առանց նախապէս խնկարկելու, Սրբութիւն Սրբոցը կը մտնէր. իսկ Սադուկեցի քահանայապետները մանէէ առաջ կը խնկարկէին տաճարին չորս կողմը։

Ամենք էին ահա երկու կուսակցութեան ճշմարիտ վիճաբանութեան առարկաները և փիլիսոփայական կարծեցեալ գաղափարները։

Թրգմ. ՊՕՂՈՍ ՍԱՐԿ. ԳԱԼԷՄԵԱՆ
Արմաշ

ԶՈՒԱՐԹ ԺԱՄԵՐ

Ռժիսկին օգուտը

— Սիրելի բարեկամ, յանձնարարած բժիշկս օգտակար կ'ըլլայ կոր ձեր ընտանքին։

— Այո՛, բարեկամ, այժմ այնպիսի հիւանդութիւններ ունինք տան մէջ, որոնց մասին առաջ գաղափար իսկ չունէինք։

Հանդերձեալ կեանքը

Երկու բարեկամներու միջեւ.

— Գրիգոր ազա, հանդերձեալ կեանքի կը հաւատաս։

— Հա՛յ, հա՛յ, ինչպէս չէ։

— Ինչ բանի վրայ կը կիմնես քու այդ հաւատքդ։

— Անձնական փորձառութեանս վրայ, միւսիւ Երուանդ։

— Ինչպէ՞ս։

— Մեր Տօքթոր Գարծանքեան էֆ. ինձի ըսաւ. ասկէ չորս տարի առաջ թէ ես երկու տարիէն պիտի մեռնիմ, ուրեմն այժմ մեռնելէս եռքը երկրորդ տարին է որ կ'ապրիմ։

Ցէռեէրի «սիրելին»

Ցէռեէր մը որ ժողովուրդը և իր բոլոր շուրջը գանուողները «սիրելի» տիտղոսով կը պատուէր, օր մը հարցուց իր Նուարդիկին.

—Ըսէ՛ նայիմ, սիրելի Նուարդիկ, ո՞վ մտանեց մեր սիրելի Յիսուս Քրիստոսը։

Նուարդիկ — Սիրելի Յուդան։

Հաստատ որդին

Հայրը իր որդուրն.

— Լեւոն, հաչիւ կը բռնե՞ս ամսական ծախքերուդ համար։

— Հայրիկ, այդ պէտքը ուրիշները կը հոգան։

Սպասուհիին բեռարդիները

Տանտիկինը. — Մարիամ, քանի՞ քեսարդի ունիս։

—Զարմ, տիկին, երեքը տեսաք. մէկն ալ այսօր եկաւ (ցուցնելով իր բարեկամը) և այժմ հոս կը մնայ։

— Ե՞րբ պիտի երթայ։

— Սարսռ խմելէն ետքը։

— Բայց ա՛յ չգալու պայմանով։

Փափկանկատ ակնարկ

Հարուստ մը իր կաղ աղջիկը երիտասարդի մը ներկայացնելով.

— Հաւնեցա՞ք աղջկանս, սիրելի բարեկամ։

— Հիանալի է... եթէ համապատասխան դրամագլխով ձեռք բռնէք։

Տանտիրոջ խելք

— Ո՞ւր ես, Գեորկ։

— Հոս եմ, աղա...

— Ինչ կ'ընես։

— Ոչինչ։

— Դո՛ւն Գէորգ, դո՞ւն ինչ կ'ընես։

— Գեորկին կ'օգնեմ,

— Երբ գործերդիդ լմնցնէք, կարո՞ղ մը կանչեցէք և կոչիկներս ալ ինձի բերէք։

Գործնական ամուսինը

Կինը. — Այժմ ես պէտք է անպատճառ բժիշկն երթամ։

— Մինչեւ Նոր Տարի սպասէ, այն առենն տարի մը ժամանակ կը չանինք հաշուեցոյցը վճարելու համար։

Հաւատարիմ ամուսինը

Տանտիկինը տեսնելով որ ամուսինը սպասուհին կը համբուրէ.

— Այլ ուս չես կրնար արդարանալ այն մնասի պատճառաբանութեամբ թէ աղախինը ինձի նմանելուն պատճառով ինձի հետ կը չփոթես։

— Օ՛, եթէ ան քեզ նմանէր, երբեք զայն չպիտի համբուրէի։

Կանացի հնարք

Բարեկամուհին. — Ուրեմն չկրցար ամուսինդ համոզել որ քեզ ամրանոց առնի։

— Ո՛չ, սիրելիս, ամէն հնարք անօգուտ մնաց. լացի, ուշաթափուեցայ, մինչեւ անգամ կերակուր եփեցի, բայց ան չկոկղեցաւ։

ԱՌՏՆԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Աղիքի բորբոքում ունեցողներուն ազէկ չեն գար իւղը կամ ճարպա կերակուրները, մանաւանդ, ինչպէս գիտական նորագոյն փորձերը կը հաստատեն, դժուարահալ ճարպերը, ուրկէ զգուշանալու են այդպիսի հիւանդները։ Հաստատուած է որ ձէթը և ձկան իւղը կարագէն աւելի և խոշին ճարպը կովու ճարպէն կամ դմակէն աւելի դիւրաւար են։ Բայց իւղոտ կերակուրներէն բոլորովին հեռի մնալն ալ սխալ է. վասն զի այն ատեն մարդ սովամատա չմնալու համար այնչափ միս կամ իր մէջ ընապիտ ունեցող բաներ օգտելու է, որոնց չեն կրնար տակալ մարդուս մարսողական գործարանները։

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱԼԹԻԿ ԾՈՎԻ ԽՆԴԻՐԸ

Բեռերպուրկի կէս-պաշտօնական ռուս գործակալութենէն ետքը, որ Պալթիկ ծովին նկատմամբ կատարուած բանակցութեանց ռուսական բացատրութիւններ տուաւ, Գերմանիա ալ իրենը կը հրատարակէ Զիւսոյչէ Ռայխսֆորհսբոնսհեցի մէջ՝ սապես.

«Պալթիկ ծովին նկատմամբ օտար լրագիրներուն կողմէ հրատարակուած յօդուածներուն ամէնքն ալ իրարու չուկէա կ'ընդունին թէ Պալթիկի ծովեզերեայ չորս երկիրներու միջեւ համաձայնութեան մը կարելիութեանը մասին կատարուող դիւանագիտական բանակցութիւնները արդիւնք են գերման քաղաքականութեան մասնաւոր պէտքերուն։ Այդ յօդուածները սխալ ենթադրութենէ մը սկսելով սխալ եզրակացութեանց կը յանգին։ Գերմանիա, արդարեւ, այն օրէն ի վեր որ լրագիրները կը զբաղին Պալթիկի խնդրով—այս խնդիրը երկար տանէն ի վեր վիճաբանութեան առարկայ է—քանա՛ նախաձեռնութիւն սատնձած չէ այդ գործին մէջ։ Գերմանիոյ յանախ վերագրուած այն մտադրութիւնը թէ Պալթիկը անոր ծովեզերեայ Պետութեանց միայն վերապահելու և միւս ազգաց առջեւ փակելու է, Գերմանիոյ դիւանագիտական միջավայրերուն մէջ բնաւ գոյութիւն ունեցած չէ և պաշտօնապէս երբեք յայտարարուած չէ։ Հանրային կարծիքը խաբելու համար երեւան հանուած են այն զրոյցները թէ Գերմանիա փորձեր է Ռուսիոյ և ուրիշ երկիրներու մտ, օրպէս զի հաւանեցնէ զանոնք՝ Պալթիկը փակել ծով մը ընելու համար։ Գերման դիւանագիտութիւնը բնաւ քննադատուած չէ Պալթիկի փակման խնդրոյն համար, վասն զի այդ միտքով առաջարկութիւն բնաւ ըրած չէ։ Միւսնոյն բանը կրնանք ըսել Հիւսիսային ծովին նկատմամբ, որով կը զբաղին անգլիական լրագիրները։ Գերմանիան չէր որ առաջ բերաւ դիւանագիտական այդ բանակցութիւնները օրնք իրական չահեկանութիւն մը կ'ընծայեն, ա՛րքան ալ փոքր եւ առժամեայ ըլլան։ Գերմանիա սիրով ընդունեց մասնակցիլ ծովեզերեայ Պետութեանց միջեւ կատարուող բանակցութեանց։ Ինչպէս յայտնի է, այդ բանակցութեանց նպատակն էր իրաց վիճակին պահպանման յայտարարութիւն մը։ «Իրաց վիճակին պահպանման» խօսքը, օտար լրագիրներու սխալ տեղեկութեանց հանդէպ հարկ է յայտարարել թէ, կը վերաբերի ա՛չ թէ Պալթիկ ծովին՝ իբրեւ ծով, և անոր մուտքերուն և ելքերուն, այլ անոր ծովեզերեայ Պետութեանց ցամաքային սահմանագիծերուն։ Պալթիկ ծովին նկատմամբ ալ իրաց կացութիւնը առաջուան պէս կը մնայ։ Այս իրողութեամբ իսկ իրենց գոյութեան իրաւունքը կը կորսնցնեն դիւանագիտական բանակցութեանց լուրերուն նկատմամբ ըսուածները։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ուսչիկգրնէն Թայմզի ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ.— Կառավարիչ Հիւկի և նախագահական ընթերութեան մասին տիրող անորոշ վիճակը փարատեցաւ։ Պ. Հիւկ Հաւանեցաւ ներկայ գտնուիլ Նիւ-Եորքի հանրապետական կուսակցութեան մէկ նիստին, հոն իր կարծիքը յայտնելու համար։ Պ. Հիւկ, այդ առթիւամբ, կը ծանուցանէ թէ ընտրելի է նախագահութեան համար, որով Նիւ-Եորքի մէջ մեծ ոգեւորութեամբ վերսկսած է նոյն կուսակցութեան կողմէ նախագահական ընտրելի մը նշանակելու պայքարը։

—Ռիօ-Եանէյրոյի մէջ Պրազիլիոյ արտաքին գործոց նախարարը Մոնրոէի պալատան մէջ սեղան մը տուաւ՝ ի պատիւ ամերիկեան նաւատորմին հրամանատարին և սպաներուն։ Այդ պատառ մէջ էր որ 1906ին գումարուեցաւ համամերիկեան համաժողովը։ Ամերիկեան թորփիլլաւերու խումբը չորեքշաբթի օրը Պուէնոս-Այրէս ուղեւորեցաւ։ Զբաւուորներն ալ հինգշաբթի ճամբայ ելան դէպի Բուենոս-Աբէնաս (Զիլի)։ Պրազիլիական նաւաստիին մը կ'ուղեկցէր։ Բորիէնդէսի առջեւ Արժանթինի նաւաստին մըն ալ պիտի ուղղուի դայն։ Ամերիկեան նաւատորմը համբայ կելլէ առաջ, Պրազիլիոյ նախագահը այցելեց Միսեզդոյա զբաւաւորը. յետոյ իր զբօսանաւին մէջէն ներկայ գտնուեցան ամերիկեան մարտանաւերու մեկնումին, որոնց ուղեկցեցան Պրազիլիոյ մարտանաւերը մինչեւ ծովին բացը։ Ամերիկեան նաւաստիներու առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։ Պրազիլիոյ լրագիրները կը գովեն ամերիկեան նաւաստիներուն բարեկիրթ ընթացքը՝ ցամաքի վրայ, թէեւ օրական երեք-չորս հոգար հոգի ցամաք կ'ելլէին արբանութեամբ։

— Մ. Նահանգաց գանձային նախարար Պ. Բորդիլիսի մէկ զեկոյցը կը ծանուցանէ թէ տեղանաբական կացութեան բարւոքելուն հետեւանքով սկսած է աստիճանաբար եռ առնուիլ գանձուն կողմէ ամերիկեան պանքներուն տրուած գումարները։ Մինչեւ հիմա Նիւ-Եորքի պանքներէն տասը միլիոն տոլարի գումար մը եռ առնուած է այդ կերպով։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՃԱԲՈՆ

Նիւ-Եորք Սրն Ֆորդդիվիմնէն (Օրէկոն) հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ տեղւոյն արեւմտեան մարտկոցներուն մօտ՝ զինուորական չրջանակին մէջ երկու Ճաբոնցիներ ձերբակալուած են։ Այդ Ճաբոնցիները, տեղական իշխանութեանց կողմէ հարցաքննուելով, չեն կրցած գոհացուցիչ բացատրութիւն մը տալ հոն իրենց ներկայութեանը մասին։ Կ'ըսուի թէ այդ Ճաբոնցիները, իրենց ձերբակալուելու պահուն, ամբութեանց սուերգործիները կը պատրաստէին։

— Վիքտորիայէն (Բրիտանական Բոլոմպիա) կը հեռագրեն.— Լընսքի շրջանները, որ Մեքսիքայէն կուգայ, հոս ժամանեց ճաբոնցի երեսունմէկ ուղեւորներով։ Ամենց ցամաք ելլելը արգիլուեցաւ։ Այդ կերպով վարման առաջին պարագան տեղի ունեցաւ Քանատայի նոր կանոններուն համաձայն, որոնք կը պարտադրեն թէ ամէն գաղթական պէտք է իր ծննդավայրէն ուղղակի գայ։

— Սան-Ֆրանսիսքոյէն Թայմզի ստղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ.— Նորէն զրոյց կայ թէ Ճաբոնի պահեստի զինուորները զէնքի տակ կոչուած են։ Այդ զրոյցները առաջ եկած են Քանատայէն ու Մ. Նահանգներէն բազմաթիւ Ճաբոնցիներու իրենց երկիրը վերադառնալէն։ Նաեւ այն պարագային թէ այդ Ճաբոնցիները խուսափողական պատասխաններ կուտան երբ իրենց վերադարձին պատճառը հարցուի։ Այս տեղի Ճաբոնցիները չատ ղղագրգռուած են։ Գործով զբաղողներէն չատերը կը վճռուն իրենց պատրաստ ապրանքները։

ՆԱԶԻՒ ԴԱՏԸ

Հռովմէն հեռաւորելը կը հեռագրէ Թանի Թղթակիցը.— «Իտալիոյ նախկին նախարարներէն Նազին դատելու համար իբրեւ Գերագոյն Ատեան գումարուող Մերակոյսին առենապետ Պ. Մանֆրէտիի ընթացքը, որ տրոյան կ'երեւայ խնդրէն որ և է չեղում և որ և է միջադէպ թող չտալ, Նազիի դատին չահեկանութիւնը բաւական նուազեցուց։ Այդ պատճառով ունկընդիրներու օրանը առաջուան դառավարութեան առենին չափ լեցուն չէ։ Դիւրին է գուշակելը թէ դառավարութիւնը չուտով պիտի աւարտի և հանրութեան հետաքրքրութիւնն ալ չուտով պիտի անհետանայ։ Պաշտպան փաստաբանները չեն կրնար ընդմիջում մը ընել։ Առենապետը նաեւ խոստովանեցաւ կը վարուի ընդհանուր դատախազի պաշտօն վարող երեսփոխաններուն հետ։ Պան մը Պ. Մանֆրէտի բաւական ընդհանուր դատախազներէն Պ. Բասդիսիի որ իրեն թողու դատավարութիւնը վարելու գործը և թէ անոր ըրած հարցումները պիտի չարտօնէ։ Այս պայմաններուն մէջ գործը չուտով պիտի աւարտի։ Կորնեռեսփոխանը, անդամ այն յանձնախումբին որ կազմուած է Նազիի վարչական ծախքերուն նկատմամբ քննութիւն կատարելու, յայտարարեց թէ իր քննութիւնները գլխաւորաբար կատարած է կրթական նախկին նախարարին կողմէ եղած գնումներուն վրայ։ Ցարեց թէ վճարման հրամանագիրներ գտած է՝ անձիդ բացատրութիւններով։ Պ. Կորիո վերջապէս կը հաստատէ իր միւս անդամակիցներուն տեղեկագիրը։ Ցետոյ Հռոմի մէկ քանի մեծ վաճառականներ հաստատեցին Նազիի ու անոր դիւանապետին՝ Լոմպարոյի գնմանց «ֆաթուրա»ներուն անկանոնութիւնը։ Պ. Մանֆրէտի թոյլ չտաւ Նազիի որ հերքէ ատոնց ըսածները, անդրադարձ յայտարարելով որ վիճաբանութիւնները վկաները լսելէն ետքը տեղի պիտի ունենան։ Շաբաթ օրը պիտի տաւարին Նազիի աննպատակ վկաներուն յայտարարութիւնները, և նպատաւորներուն ալ, որոնց թիւը 130ի զեղչուած է, միեւնոյն արագութեամբ պիտի կատարուին։ Կը յուսացուի որ վճիռը փետրուար 10ին արձակուի։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերման նշանաւոր լուսաբանաբար Վիլհէլմի, որ ժամանակին Եսախիմի մրցակիցն էր, մեռաւ վաթսունհինգ տարեկան։ Եւրոպայի և երկու Ամերիկաներուն իբրեւ առանձնակարգ լուսաբանաբար բաւական յաջողութիւններ ձեռք բերելէ ետքը, Վիլհէլմի, տակաւին երիտասարդ, հրաժարած էր նուազահանդէսի շրջաններէ։ Բարեկամն էր Վանկերի և առաջինն էր այն արուեստագէտներուն զարս մեծանուն վարպետը հաւաքած էր իր շուրջը։ Վիլհէլմի նաեւ կազմակերպիչը եղաւ վակերեան առաջին երաժշտական հանդէսներուն Լոնտոնի մէջ։ Վիլհէլմի վերջին տարիներս հաստատուած էր Անգլիոյ մայրաքաղաքին մէջ, ուր մեռաւ։ Հոն կը դասախօսէր Կիլտոյ-Միւլիք-Սքուլի մէջ։

— Բրուսիոյ կրթական նախարարութեան և Ժընեվի Բանեբրվադուաուէն Պ. Մարթոյի միջեւ կատարուած բանակցութիւնները լանգեցան ֆրանսական ցուքանկարին անուանման՝ իբրեւ ուսուցիչ Եսախիմի նախկին դասարանին Գերլինի արքայական երաժշտական ակադեմիին մէջ։ Նախարարութիւնը դեռ որոշում մը առած չէ Եսախիմի յաջորդին համար՝ իբրեւ Տնօրէն նոյն հաստատութեան։

ԹԱՈՅԻ ԴԱՏԸ

Թայի դառավարութիւնը չորեքշաբթի օրն ալ շարունակեցաւ։ Կարդացուեցան ամբաստանեալ Հէբրի Թայի կողմէ գրուած կարգ մը նամակներ՝ քանի մը հրուանդաններու կողմէ Նիւ-Եորքի մէջ գործուած ընդարտական արարքներու մասին։ Ամբաստանեալին փաստաբանը՝ Պ. Լիդ Լիդզը կարդաց Հէբրի Թայի կասկին մէկ յաւելուածը, որով զանազան գումարներ կը կապէ կարգ մը անձերու, որոնց զոհերը պիտի ըլլան Սդանֆորտ Հուայթի։ Նոյն անձերը այդ գումարներով պիտի կրնան դառ բանալ սպանելու ճարտարապետին դէմ։ Մոլութեանց բարձման յանձնաժողովին նախագահ Պ. Բասդոք պատմեց թէ ի՛նչպէս Հէբրի Թաս, 1906 փետրուարին, իր մօտ երթալով յայտարարած էր թէ կարգ մը անձեր մեծապէս վանգելու վրայ են դեռատի աղջիկներու պատիւը։ Թաս, Պ. Բասդոքի ուղղած մէկ նամակին մէջ, կը յայտարարէր թէ գործաւորներ լսած էին աղմուկներ այն չէնքին մէջ, ուր, իր կարծիքով, անբարոյական արարքներ տեղի կ'ունենային։ Պ. Լիդլիդզն կարդալ տուաւ Թայի մէկ ուրիշ նամակը ուղղուած Պ. Բասդոքի, 1904 նոյեմբերին։ Այդ նամակով Թաս մանրամասնութիւններ կը հաղորդէր 24 թիւ փողոցը գտնուած տունին նկատմամբ։ Թաս կ'ըսէր թէ այդ տան մէջ սենեակ մը կար, որ անտառի կը նմանէր. այդ սենեակը դժուար էր գտնելը. անկէ դաղանի ճանապարհով մը ուրիշ օրան մը կ'երթցուէր, որուն բոլոր մթնոլորտները հայելիներով զարդարուած էին։ Թաս կ'ըսէր թէ հոն հաղարաւոր անբարոյական արարքներ տեղի կ'ունենային։ Վեց կամ եօթը մարդիկ կը վարէին այդ հասատաութիւնը։ Ուրիշ գաղանի փոքր սենեակ մըն ալ կար, ուր լոկիրշ նկար մը կը գտնուէր՝ կին մը ներկայացող։ Թաս, իր նամակին մէջ, կը պատմէր թէ Բարիզի մէջ դառական հետապնդում մը կատարուած էր դեռատի կնոջ մը համար, որ իբրեւ օրինակ ծառայած էր այդ նկարին։ Թաս կ'առաջարկէր պահանջել կիրք գտնուած չէնքը կառուցանող գործաւորներէն որ երդիքի լուսամուտէն ծանր առարկայ մը վար նետեն՝ առն գաղանի մասերը երեւան հանելու համար։ Պ. Բասդոք կ'ըսէ թէ բնաւ չէ յաջողած մանել 24 թիւ փողոցին այդ տունը։ Ամբաստանեալին մայրը՝ Տիկին Ուիլեէմ Թաս, որ տակաւին չատ տկար է, քաւ թէ Հէբրի Թասն ծնելէն քիչ առաջ, խիստ մեծ ցնցում մը զգացած էր՝ իր անդրանիկ զաւակը, տակաւին չատ փոքր, մեռած գտնելով իր քովը՝ անկողնին մէջ։ Այդ դէպքին յաջորդող եօթը ամիսներուն մէջ գրեթէ բնաւ չէր քնանար։ Հէբրի Թաս, ազատութեան առաջին շրջանին մէջ, անքնութենէ կը տառապէր. ինչ որ անսովոր էր այդքան փոքր տղու մը համար։ Տիկին Թաս մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ Ղշային այն ակարութեան վրայ, ուրկէ մէկ կը տառապէր ամբաստանեալը։ Տիկին Լաուրէնս, որ Հէբրի Թասի դաստակաւոր՝ երբ վեց տարեկան էր, յայտարարեց թէ ան, այդ տարիքին մէջ, անհանգիստ կերպով կը խօսէր. մանաւանդ լեզու մը ունէր. մոլեգնութեան նշաններ կ'ունենար. հանդարտեցնելու համար հարկ էր պաղ ջուրի մէջ թաթխուած լաթեր դնել անոր գլխուն վրայ և պաղ ջուր լեցնել անոր դառանկիներուն վրայ։ Երբեմն դեռատի Թաս կ'ուզէր սթոռ մը նետել դէպի պատ։ Անոր արարքները ոչ-բանական կ'երեւէին։ Տիկին Լաուրէնս, նշանաւոր գիտնականի մը խորհուրդ հարցնելով, անգամ մը փորձած էր մարմնական պատիժ մը գործադրել այդ տղուն համար, բայց օգտակար չէր եղած։ Օրը տարտամած ըլլալով, դատը յետաձգուեցաւ։

ԴԻԱԿ ՈՒՏՈՂԸ

Սպանիոյ Մուրսի նահանգին Եէքլատնուն տեղը մարդասպանութեան նոպկալի ու անօրինակ դէպք մը պատահեցաւ։ Անդանիս Օրդէկա անուն մարդ մը նոր թաղուած մարդու դիակները գերեզմանէն հանելով կ'ուտէր։ Դրացիները, անոր բնակարանէն առնուած գաշտանոտութենէն անհանգիստ, ուշադրութիւն ըրին և տեսան թէ հանդարտօրէն կ'այրէր մարդկային տարբեղադրուած մարմիններու մնացորդները։ Տեղական իշխանութեանց կողմէ հարցաքննուելով, Օրդէկա խոստովանեցաւ իր արարքը։ ըսելով նաև թէ ոչիր մը գործած չէր, վասն զի մարդկային մարմնոյ այդ մնացորդները իր կերակուրին ուտելուդ մասերն էին։ Դատաւորը հաստատեց թէ մեկ քանի դիակներ անհետացած էին գերեզմանատունէն։ Օրդէկայի բնակարանին մէջ գտնուեցան մարդկային մարմնոյ կաղմներ, զոր մեծ ատիրներու մէջ պահած էր՝ ձէթով, աղով և քացախով։ Օրդէկա իր ոճրին կարեւորութիւնը ըմբռնելու երեւոյթը չունի։ Կը կարծուի թէ մտային խանգարման ենթակայ է. կ'ըսուի ալ թէ այդ պահածները վաճառման յանձնուած էին։ Օրդէկա բանտարկուած է։

ՄԱԶԵՐՈՒ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
Eau Avellane

ՏՕՔԹ. Բ. ԹԼՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱԼԱՇԻ
ԲԺԵՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԿՈՂՄԷ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒԱԾ
Պատուասուած
Քիմիագէտ Լէոն Իրինէօցի կողմէ
Աբծած չքաղամ և պատուոյ վկայական ստացած
Աթէնքի 1903ի միջազգային ցուցահանդէսի միջոցին

ԱՎԷԼԱՆԻ ՋՈՒՐԸ, գլխու մաղերուն, պեխերուն, մօրուքին բնական գոյնը կը վերահաստատ ատիճանաբար և ամէն երանգներով, և երիտասարդական թարմութիւն ու փայլ կը շնորհէ, մաղերուն արմատը զօրացնելով և հերթափոխութեան առաջքը առնելով։

ԱՎԷԼԱՆԻ ՋՈՒՐԸ մորթին վրայ բիծեր չի ձգելու առաւելութիւնը ունի։

ԱՎԷԼԱՆԻ ՋՈՒՐԸ կրկին գոյնով է; շագանակագոյն և սեւ։ Իւրաքանչիւր ափիկի մէջ բաւարարած է գործածութեան եղանակը յատուկ հրահանգով։

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ, Բեռայի մէջ Պօն Մարշէ. — Ղալաթիա Խալիքթուլ գէորգան. — Գեհիկաբ, դեղարան Քեազիմպէյ. — Ֆրնսերգը դեղարան Թէօսուրիէա-Գալաթի. — Պոլիս Գրասպեան դեղարան, Մէզիթի, եւայլն. — ԸՆԴՀ. ՄՕԹԵՐԱՆՈՑ, Թէօսոր Սպավրահի, Բերա Մեծ Պողոտայ Թիւ 146։

Իւրաքանչիւր շիշի գին 25 դահեկան
20—1

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Իւրայի առաջին ատիճան արուեցաւ Արեւելեան Երկաթուղիներու գոմիսէր Ալթիւեատի Միխայիլի էֆ.ի։ Միւթէմարիզի ատիճան՝ կրթական նախարարութեան վիճակագրութեանց դիւանին առաջին քարտուղար Օսման պէյի։ Սանէի ատիճան՝ ելմտական նախարարութեան Գէյդ-իւլ-Մալի վարչութեան շրջանի արկղակալ Հաճի Ապպաս էֆ.ի։ Սալիսէի ատիճան՝ Գրաւայի նահանգին կեդրոնական ճարտարագէտ Օսման էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆ. — Եղդաքի գաւառին կառավարիչ անուանուեցաւ Պոլսի գաւառին կառավարիչ Հագգը փաշա, որուն յաջորդեց Եղդաքի գաւառին կառավարիչ Բէշիր փաշա։

—Սելանիկի նահանգին Բեդրիչ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Մէնլիքի գայմագամ Նազըմ էֆ., որուն յաջորդեց Դաթիրնի գայմագամ Մուսթիէատին Ամիլ պէյ. ասոր ալ յաջորդեց Սելանիկի կուսակալութեան հետեւորդ պաշտօնեայ ու Կայս. Միլքիէ վարժարանին չրջանաւարտներէն Գէքիր Սիւրէեա պէյ։

—Բէսրիէ գաւառակին գայմագամի օգնական անուանուեցաւ Բէյլիէրի գաւառակին գայմագամի օգնական Քիրեաքը էֆ., որուն յաջորդեց Բէսրիէ գաւառակին գայմագամ օգնական Եանքօ էֆ.։ Սաֆրլու գաւառակին գայմագամի օգնական անուանուեցաւ Սալիքանիէ վարժարանին չրջանաւարտներէն Գէքիր Սիւրէեա պէյ։

—Բէսրիէ գաւառակին գայմագամի օգնական անուանուեցաւ Բէյլիէրի գաւառակին գայմագամի օգնական Քիրեաքը էֆ., որուն յաջորդեց Սեւլանիկի կուսակալութեան հետեւորդ պաշտօնեայ ու Կայս. Միլքիէ վարժարանին չրջանաւարտներէն Գէքիր Սիւրէեա պէյ։

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ. — Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Արեւելեան Երկաթուղիներու գոմիսէր Ալթիւեատի Միխայիլիի էֆ.ի։ Երրորդ կարգի Մէճէիտի՝ Բ. Դրան խորհրդականներու սենեակին օգնականներէն Ցետուն պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Տիւզէի Թաղապետական բժիշկ Լաղոֆէթ էֆ.ի։ Չորրորդ կարգի Մէճէիտի՝ Թագոմիր պատհականոցին սատիկանութեան երկրորդ կարգի գոմիսէրներէն Հիւսնի էֆ.ի։

—Իմիթիազի ասկի չքադրամ՝ կայս. բժշկական վարժարաններու և քաղաքային բժշկական գործոց Տնօրէն գնդապետ Լուտֆ պէյի։

ՀԵՐՔԻՒ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՈՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍԸՐԸ.—Վեհ. Սուլթանը հեռագրով շնորհաւորեց Գերմանիոյ կայսեր ծննդեան տարեդարձը։ Վիլհելմ Բ. հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց։

—Գերմանիոյ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ առաւ, գեհարանական հանդիսաւոր աղօթքներ կարդացուեցան Այնալը Զէշմէի գերման եկեղեցիին մէջ։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները, պահականաւոր հրամանատարը ու սպաները, օսմ. կառավարութեան ծառայութեան մէջ գտնուող գերման սպաները, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին մէջ գերման պատուիրակ Պ. Թէօթա, Անատոլիի երկաթուղիներուն ընդհանուր Տնօրէն Պ. Հիւնէն, գերման դեսպանատան ու հիւպատոսարանին պաշտօնեաներէն և կ. Պոլսոյ գերման գաղթականութեան երեւելիներէն ոմանք։ Հացկերոյթին տանն նուագածուներու խումբը Համիտիէ Մաշալը և գերմանական Մարշը նուագեց։ Վեհ. Սուլթանին և Գերմանիոյ կայսեր կենաց համար բարեմաղթութիւններ եղան։ Հացկերոյթէն ետքը պարահանդէս տրուեցաւ։ Հանդիսաւորութիւնը երթալով, շնորհաւորական հեռագիրներ տրուեցան։

—Դեսպան Պարոն Մարշալ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Վիլհէլմ կայսեր։

ՄԻԼՊՈՒԻԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԸ.— Պառական խորհուրդին ու նախարարաց խորհուրդին որոշմամբ, որ վաւերացած է Կայս. Իրատէով, Կայս. Միլքիէ վարժարանին այն չրջանաւարտները, որոնք կեդրոնի պաշտօնարաններուն մէջ կը ծառայեն, ըստ օրինի գաւառակի գայմագամ պիտի անուանուին։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Անգլիոյ ու Աւստրիոյ դեսպանները և Պարսից դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դրան երթալով տեսակցեցան Մեծ-Նախարարին և արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ. — Բաղաքապետութեան մէջ կազմուած յանձնաժողովը ամէն չարթաբ լրագիրներու միջոցաւ պիտի հրատարակէ միսին գիները, որպէս զի մասնաճառները սուղ չտեսնեն։

ԹԻՒՆԵԼԸ ԵՒ ԹՐԱՄՈՒԼԸ. — Առեւտրական ու հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան կողմէ առեւտրական Տնօրէն Սուլէյմ պէյ վաղը ներկայ պիտի գտնուի կ. Պոլսոյ Թրամուլիներու Ընկերութեան բժտնեաներու ժողովին, ուր խորհրդակցութիւն պիտի կատարուի Գալաթիա-Բերայի թիւնելը թրամուլիներու Ընկերութեան կողմէ գնուելու խնդրոյն վրայ։

ՍՍԻՒ ԾՈՎԻ աղատարներու վարչութեան յանձնաժողովը խորհրդակցութիւն պիտի կատարէ թէ ազատարի ասուրքը, որ իւրաքանչիւր Թանի համար տասնըմինգ փարա է, կարելի է զեղչել. նաեւ պիտի քննէ Բէնֆէյի ու Զանկուլտաքի մօտ ազատարի կայաններ հաստատելու խնդիրը։ Ինչպէս յայտնի է, անցեալ տարի նաւային բաւական արկած. ներ պատահեցան Զանկուլտաքի առթիւ։

ԲՕԹԱՆԱԿԻՐՆԵՐԸ.— Բերայի Թերթ մը խօսելով այն լուրին վրայ թէ քաղաքապետութեան մէջ յանձնաժողովներ կազմուած են՝ վարձու կառքերու և բեռնակիրներու համար ակացոյց մը պատրաստելու նպատակով, կ'ըսէ թէ ամէնէն աւելի ակացոյց մը անհրաժեշտ է քաղաքին մէջ տանէ տուն կառքի փոխադրող բեռնակիրներուն համար, որոնք խիստ չափազանց գիներ կը պահանջեն և մերթամ ալ չի կրնար կատարուիլ, քանի որ մէկ Թաղին բեռնակիրները միւս Թաղին մէջ բեռ չեն կրնար փոխադրել։ Նոյն Թերթը քաղաքապետութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այդ մասին։

ՕԴՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ. — Երէկուան պայծառ օդին յաջորդեց արեւմտեան հարաւային հով մը և այս առաւ ալ կ'անձրեւէ։

— Աֆիոն Գարահիսարէն երէկուան թաւականով առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ առիի օրուընէ ի վեր չատ ձիւն կը տեղայ և մէկուկես մեթր բարձրութեան հասած է։ Երէկ Գոնեայի ու Աֆիոն Գարահիսարի միջեւ երկաթուղիի երթեւեկութիւնները դադրած էին։ Ձիւները մաքրելու համար ղրկուած վայրաշարժը 397րդ քիլոմեթրին վրայ ձիւնի կոյտերուն մէջ մնաց։ Ատոր մէջ գտնուող գործաւորները 394դրդ քէլոմեթրին վրայ գոյ լեռը ապատանեցան՝ ձիւնի փո

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ երէկ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Պատր. փոխանորդ Սրբազանը, իբրեւ հետ ունենալով Արիւէֆ. Ֆէսճեանը, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ գերման դեսպան Պ. Մառչալի։

ԼՕՆԴՈՆ ԺՈՂՈՎԸ Մննդեան առթիւ ունեցած արձակուրդէն վերջ վաղը առաջին անգամ ըլլալով նիստ պիտի գումարէ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, զբաղելու համար Երուսաղէմի հաշուեկան և կալուածական խնդրոց նկատմամբ կատարուած քննութեանց տեղեկագրերու և պատրաստուած միջոցներու ներքին կանոնագրին ուսումնասիրութեամբ։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ քարոզիչ Տ. Կարապետ վրդ. Մկրտիչեան ակէ առաջ նուիրահաւաքութեան կնդակ մը ստացած էր Պատրիարքարանէն, որպէս զի տեղւոյն Գլխադիր Ս. Յակոբ եկեղեցիին հինգած եկեղեցական զգեստներուն անհրաժեշտ նորոգութիւնները կատարուին։ Այս գումարը — 300 ղրուշ — հաւաքուած ըլլալով, Տ. Կարապետ վրդ. ներկայանալի վիճակի մը վերածած է նոյն զգեստեղէնները։

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱՅԷՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Ինչպէս հեռագրեր տեղեկութիւն տուին, Գեր. Տ. Բարգէն Ծ. վրդ. Կիւլէսերեան Դպրեվանքս փոխ-վանայրութեան պաշտօնը ստանձնած քաղաքս իջաւ և Առաջնորդարան այցելեց։ Սրբազան Առաջնորդ Հայրը հոն չի գտնելով, ու օդին անձրեւտ ըլլալուն համար Պարտիզակ անցնիլն ալ անկարելի ըլլալով, խոստացաւ Ս. Մնունդէն յետոյ յակապէս այցելութեան գալ Ն. Սրբազնութեան։ Բարգէն Հայրուրբ Նոր Տարւոյ և Ս. Մնունդեան առթիւրով գրաւորապէս կատարելէ վերջ իր շնորհաւորութիւնները, ուրբաթ օր գիշերուան ժամը 1½ին Արմաչէն եկաւ քաղաքս։ Նախ փոխանորդ Տ. Վահան Հօր տունը իջաւ, ուր քիչ մը հանգիստ առնելէ ետք գնաց Առաջնորդարան։ Ն. Սրբազնութեան հիւր եղաւ գիշերը։ Հետեւեալ առաւօտ ժամերգութենէն վերջ Տ. Ոսկի Հօր հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ վանական գործոց մասին։ Իրիկուան՝ ըստ կարգադրութեան Առաջնորդ Սրբազան Հօր՝ Բարգէն Ծ. վրդ. Առաջնորդարանէն թափօրով իջաւ եկեղեցի, (վանն ալ հետեւեալ առաւօտ պատարագիչը ինքը պիտի ըլլար) և նախագահեց արարողութեանց։ Ուրբաթի արարողութիւնները Մննդեան առաւօտին չափ հանդիսաւորութեամբ կատարուեցան ի պատիւ հիւր-վանահօր, որ արարողութեանց նախագահելով՝ պատարագեց։ Առաջնորդ Սրբազան Հօր հրամանաւ Բարգէն Հայրուրբ կը կրէր հովուական գաւազան և Զաթալ-Թագ։ Հայրուրբը իր ճարտար բեմբասացութեամբ քարոզ խօսեցաւ, ընտրան ունենալով «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ և յերկիր խաղաղութիւն» և բացատրեց քրիստոնէական սիրոյ ու խաղաղութեան անհրաժեշտ պէտքը ամէն քրիստոնէայի համար, ու խօսքը մասնաբերելով յորդորեց ժողովուրդը նի կամիտիայ վարժարանի վերաշինութեան գործին սիրով փութալով օգնել Ա. Առաջնորդ Սրբազանին ջանքերուն։ Նորին Գերապատուութիւն ըստ ամենայնի գոհ մնալով եկեղեցական արարողութեանց կանոնաւոր կատարումէն, իր գոհունակութիւնը յայտնեց դպրապետ Ա.էֆի վրայ։ Միաբանները, որ քիչ ժամանակի մէջ կարող եղած էր թէ՛ դպրոցական աշակերտները այնքան կանոնաւոր երգեցողութեան վարժեցնելու և թէ նոր կազմած ու բարելաւելիս խակ Դպրաց Դասու անդամները կրցած էր բերել այժմու հասուն կարողութիւն, զոր ցոյց կուտան այժմ։ Ամէն բանէ աւելի Նիկոմիդացիներուն ուրախութիւն պատճառողը այն է որ վանքին ու Վիճակին մէջ նախորդ-վանահօր օրով բացուած խրամատը Բարգէն Ծ. Վ.ով գոցուեցաւ և կը յուսանք որ այսպէս կը շարունակուի միշտ։

∴ Ատաբազարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Աւագերէց Տ. Գրիգոր քհնյ. Զուվանեան՝ երէկ քաղաքս իջաւ. ընտանեօք Ս. Երուսաղէմ ուխտ երթալու առթիւ, այցելեց Առաջնորդ Սրբազան Հօր, որու հայրական օրհնութիւնները առնելով այս առաւօտ չոգեկոչքով մեկնեցաւ։ Գ. Գոլիս, շաբթու մէջ Ս. Երուսաղէմ ճամբայ ելլելու համար։

ԹԱՐԻԶԷՆ Տիգրան Խան Քէլէկեան Ազգ. Պատրիարքարանի մէջտեղաւ 300 ֆրանք դրկած է ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցին։ Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեան գիր մը ուղղեց յիշեալ նուիրատուին։

ՕՎԱՃԵՂԻ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին երգեցողութիւնները կանոնաւորելու համար, նոր Դպրաց Դաս մը կազմուած և Վիճակին առաջնորդ Տ. Մեսրոպոս Սրբազանի կողմէ վարձուցուած է։ Տեղւոյն Թար. Խորհուրդը նկատելով որ եկեղեցիին համար պէտք կայ անպատճառ նոր քահանայի մը, քանի որ երկու քահանայերէն մէկը հիւանդոտ է, մտադրութիւն ունի քնծայցու մը ներկայացնելու առաջնորդ Սրբազանին և իրենց եկեղեցիին վրայ ձեռնադրել տալու։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ քարոզիչ Տ. Եղնիկ Ծ. վրդ. Պապեան նախընթաց օր Գալիցիան Որբանոցը այցելելով, խրախուսեց որբուհիները և քաջալերեց պատանէութիւնը՝ գոհունակութիւն յայտնելով տիրոջ մաքրութեան ու կարգապահութեան համար։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ Ցարաբերական դիւանի պետ կարապետ էֆ.ի անուան տարեդարձին առթիւ, Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհաւորական քարթ մը դրկեց։ Պարի-բարարի պաշտօնէութեան ու բազմաթիւ եկեղեցական ու աշխարհական ծանօթ անձնաւորութիւններու շնորհաւորութիւնները ընդունեց Խաչատուրեան էֆ.։ Խմբագրութիւնս ևս այս առթիւ իր շնորհաւորութիւնները կը յայտնէ յարգելի դիւանապետին։

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ Թաղ. Խորհուրդը յատուկ նամակով մը հրաւէր ուղղած է Մայր եկեղեցւոյ երգեցողաց Մէհտէրեան էֆ.ի և Դպրաց Դասու Տնօրէն Խորհուրդին, որպէս զի կիրակի օր տեղւոյն Ս. Աստուածածին եկեղեցիին մէջ երգեն Եփեսեանի եռաձայն Ս. Պատարագը։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐԻՆ այս անգամ դարձեալ նամակագիր մը խմբագրութեանս ուղղուած նամակով մը չատ տխուր կերպով կը ներկայացնէ տեղւոյն ազգ. վարժարաններու անկերպարան վիճակը, առոր իբր միակ պատճառ ցոյց տալով աւագ ուսուցչին անկարողութիւնը։ Նամակագիրը կ'աւելցնէ նաեւ թէ լիշեալ աւագ ուսուցիչը արդէն ակէ առաջ Սիվրիհիսարի մէջ ապարդիւն պաշտօնավարութիւն մը ունեցած է։ Սակայն Էսկիշէհիրի այդ վարժարանին ուսանողները կը բաղդաքէին վարժարանի մասին նախապէս հրատարակուած անպատասխան տեղեկութեանց դէմ, յայտնելով թէ վարժարանը բարեկարգ և ուսումնապէս լաւ վիճակի մը մէջ կը գտնուի։ Ամէն պարագայի մէջ փափաքելի է որ այս «ըսի-բսաւ»ները վերջ գտնեն և տեղւոյն ազգ. վարժարաններու Հոգաբարձուները քիչ մը աւելի հոգ տանին ուսանողներու յառաջդիմութեան և կրթական պաշտօնեաներու ընտրութեան գործին, տեղի չի տալու համար քննադատութիւններու։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վարժարանիս երկրորդ կիսամեայ շրջանը կը սկսի յառաջիկայ փետր. 1ին. ուստի կը հրաւիրուին պատ. ծնողք և պաշտպանք, նոյն թուականին վճարել իրենց օրդւոց և պաշտպանեալներուն երկրորդ կիսամեայ թոշակը։

Տնօրէն այս առթիւ այցելութիւն կ'ընդունի շաբաթ և կիրակի օրերը։

Տնօրէն Պէրպէրեան վարժարանի
ՊԵՏՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
15 Յունուար 1908 2

Գահիրէէն խորին ցաւով կը ծանուցանեն տեղւոյն մէջ հաստատուած և իր հրմնած արհեստանոցովը ծանօթ դերձակ-հիր մը՝ **ՏԻԿԻՆ ՄԱՌԻ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆԻ** մահը, որ տեղի ունեցած է անցեալ ուրբաթ օր, Յունվ. 17 (Ն. Տ.) Գահիրէի մէջ, ամփոփեալ ուսգի մասնելով իր զաւակը՝ Տոար Եբուանդ Գալուստեանը և մայրը Տիկ. Նեմզուր Բոլատեանը։ Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցած է մեծ հանդիսաւորութեամբ տեղւոյն եկեղեցիին մէջ, համակիրներու և բարեկամներու խուռն բազմութեան մը ներկայութեան։

Տիկին Մառի Գալուստեան, երկար տարիներէ ի վեր Գահիրէ հաստատուած, հոն բացած էր դերձակութեան աշխատանոց մը, ուր մեծ խնամքով կը պատրաստուէին կանացի նուրբ ու շքեղ ամէն կարգի զգեստեղէններ։ Այսպէս Տիկին Մառի Գալուստեան քիչ ժամանակի մէջ կրցած էր մեծ համբաւ շահիլ իր կարող մասիք, գոհ ձգելով նոյն իսկ ամենէն նրբանազակ և դժուարահաճ լանխորգու հիները, որոնք մեծ թիւ մը կը կազմէին եգիպտական ասանին մէջ։ Տեղւոյն բարձր և բարեկեցիկ դասակարգին պատկանող տիկիններ և օրիորդներ, բարիշեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ շքեղազգեաներ պատրաստել տալու համար կը դիմէին հանգուցեալ տիկնոջ աշխատանոցը, վստահ ըլլալով որ իրենց նուրբ ճաշակին գոհացում պիտի տրուի ամէն կերպով։ Որչափ ճարտար դերձակուհի մը, նոյնքան ալ ուսումնասէր Տիկին մըն էր հանգուցեալը, որ պարապայ ժամերուն ընթերցանութեամբ կը զբաղէր և ջերմ ընթերցող մըն էր Պոլսական թերթերու և մանաւանդ պէս Առեւելեան։ Տիկին Մառի Գալուստեան տիպար կնոջ մը յատկութիւններ ունէր և մտքի ու որթի ազնիւ ձիրքերով օժտուած, ընտանեկան շրջանակներու մէջ համարում կը վայելէր։ Հանգուցեալը կը թողու ծերունի և վշտատար մայր մը ու երիտասարդ զաւակ մը, որոնց կ'ուղղենք մեր խորին ցաւակցութիւնները։

Խորին ցաւով կը ծանուցանենք մահը առեւտրական հրապարակին վրայ ծանօթ վաղեմի վաճառական և Առեւտրական Սենեակի խորհրդական անդամ Սենեքերիմ էֆ. Մանուկեանի, որ տեղի ունեցաւ երէկ իր Բերայի բնակարանին մէջ։ Հանգուցեալը քսնկի կեսարացի էր և 1840ին 18 տարեկանին եկած էր Գոլիս ու ինքնօգնութեամբ առաջանալով տիրացած էր վաճառականական փայլուն դիրքի մը, անուն ու համբաւ շահելով։ Իբրեւ զարթի մարդ, նախանձելիութեան ոգի կը կրէր հանգուցեալ Սենեքերիմ էֆ. և ինքը նախակարապետը եղած է կեսարացի այն վաճառականներուն որոնք առեւտրական ասուներ հիմնեցին մայրաքաղաքիս մէջ։ Սենեքերիմ էֆ. իր առեւտրական գործունէութեան ընթացքին մէջ հասցուցած է բանիբուն առեւտրականներ, որոնց ամէնքն ալ փայլուն դիրք մը կը գրաւեն այսօր վաճառականական և տեղանաւորական հրապարակներու վրայ։ Հանգուցեալը երկար տարիներէ ի վեր քաշուած էր առեւտրական ասպարէզէն և ընտանեկան չրջանակի մէջ կ'անցնէր իր ծերութեան օրերը։ Հանգուցեալը երկար տարիներ գործօն դեր մը ունեցած է Կեդր. Վարչութեան մէջ, իբրեւ անդամ Քաղաք. Ժողովին. անդամակցած է նաև Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։ Կը թողու երկու զաւակներ՝ Տիրան և Արշակ։ Փութանք։

Խմբագրութիւնս այս տխուր առթիւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին ընտանիքին և պարագաներուն։

Մահազդ

Այրի Տիկին Մարիցա Ս. Մանուկեան, Տեր և Տիկին Տիրան Մանուկեան և զաւակունք, Տեր և Տիկին Արշակ Մանուկեան և զաւակունք, Այրի Տիկին Վերժին Գալաշեան, Այրի Տիկին Մարիամ Ենովքեան ինչպես նաև համայն ազգականք ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն դաղտնէս մահն՝

ՍԻՆԵՔԵՐԻՄ ԷՖ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

իրենց ամուսնոյն, հօր և ազգականին։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի վաղը՝ չորեքշաբթի, ժամը 5ին (Ը. Թ.) Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին (ի Պալըք Բազար), ուր արդէն փոխադրեալ է հանգուցեալին մարմինը, և յետոյ պիտի ամփոփուի Շեշլիի Ազգ. Գերեզմանատունը։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15/28 յունուար 1908
ԾԱՆՕ. — Կը խնդրուի ծաղկեպսակ չի դրկել։

Ց. Գ.— Մահազդ ղրկուած չլլալով կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՆԵԿՏՈՐ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՓՈՅՐ ՍԱՀԱԿ էֆ. ԳԱՐԱԵԱՆԻ

կնքեց իր մահկանացուն այս գիշեր, ի խոր սուգ համակելով իր զաւակունքը, Թոռները, եղբայրը, քոյրերը և պարագաները։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի վաղը, չորեքշաբթի, առաւօտեան ժամը 5½ին, Սկիւտարի Ս. Աստ եկեղեցին, ուր փոխադրուած է արդէն հանգուցեալին մարմինը, և պիտի ամփոփուի տեղւոյն Ազգ. Գերեզմանատունը։

Սկիւտար 15/28 յուն. 1908

ԾԱՆՕ.— Մասնաւոր մահազդ ղրկուած չլլալով կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

Նոգեհանգիստ կը մեկնի կամուրջէն, առաւօտեան ժամը 4.15ին։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն, յունվ. 26)

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 25 յուն.— Չինաստանի և Ճապոնի միջև վէճի առարկայ մէկ քանի խնդիրներ կան, որոնք վերջին օրերուն մէջ տակաւ սուր հանդամանք մը առած են։ Այդ խնդիրներուն կարեւորագոյնն է հարաւային Մանչուրիոյ երկաթուղիին խնդիրը։ Չին կ'ուզէ զուգահեռական գիծ մը շինել այդ երկաթուղիին քով, որ Ճապոնցիներուն ձեռքը կը գտնուի, և Ճապոնցիք, որ հարաւային Մանչուրիոյ մէկ մասը պահել կ'ուզեն, կ'արգիլեն այդ գծին շինութիւնը, հաստատելով թէ տարկ հակառակ է 1905ի դաշնագրին տրամադրութեանց։ Այս խնդրոյն քանակցութեան ընթացքին մէջ Ճապոնցիք շատ բուռն դիրք մը գրծածեցին, և Ռուսիա այդ պատճառաւ սկսած է մեծ ուշադրութիւն դարձնել Ամուրի երկրին վրայ։

ԲԵՐԼԻՆՊՈՒՐԻ, 25 յուն.— Իրազեկ շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ չինաճապոնական վէճերը տակաւ կը սաստկանան։ Հոյց կայ թէ Անդրպայքալի մէջ գտնուող ռուս պահեստի զօրքերն ալ ոտքի հրամանի ենթարկուած են պատրաստ կենալ Իրքուցքի մէջ։ Պահեստի մէկ քանի զօրաներ ալ դրօշի տակ կոչուած են։ Տեղւոյն վաճառականները անհանգստութեան մէջ են։ Կ'ըսուի նաև թէ երկու ռուս զօրաբանակներ հարաւային Ռուսիայէ Անդրպայքալ պիտի դրկուին։

ՕՏԵՍԱ, 25 յուն — Կ'ըսուի թէ քաղաքիս զրահաւոր գունդը չինական սահմանագլուխը պիտի դրկուի։

ԲԵՐԼԻՆՊՈՒՐԻ, 25 յուն.— Լրագիրները և Մայրագոյն Արեւելքէն ստացած ճամբորդները կը տեղեկացնեն թէ Ճապոնցիները տարապայման գործունէութիւն մը ունին Մանչուրիոյ մէջ. ընդարձակ տարածութիւններ կը չափագրեն, արմատք կը գնեն և պարէնի, անասունի, ձուկի և պահածոյ ուտելիքներու պատմանագրութիւններ կը կնքեն, յառաջիկայ ամիսներու մէջ յանձնելի։ Կ'երեւի թէ Ճապոնցիներուն նպատակակէտը Խարպինի և Վլատիվոստոքի երկիրներն են։

ՌՈՒՍ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ԲԵՐԼԻՆՊՈՒՐԻ, 25 յուն.— Կառավարական շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ չինաճապոնական վէճերը տակաւ կը սաստկանան։ Հոյց կայ թէ Անդրպայքալի մէջ գտնուող ռուս պահեստի սպաներ հրամանի ենթարկուած են պատրաստ կենալ Իրքուցքի մէջ։ Պահեստի մէկ քանի զօրաներ ալ դրօշի տակ կոչուած են։ Տեղւոյն վաճառականները անհանգստութեան մէջ են։ Կ'ըսուի նաև թէ երկու ռուս զօրաբանակներ հարաւային Ռուսիայէ Անդրպայքալ պիտի դրկուին։

ՕՏԵՍԱ, 25 յուն — Կ'ըսուի թէ քաղաքիս զրահաւոր գունդը չինական սահմանագլուխը պիտի դրկուի։

ԲԵՐԼԻՆՊՈՒՐԻ, 25 յուն.— Լրագիրները և Մայրագոյն Արեւելքէն ստացած ճամբորդները կը տեղեկացնեն թէ Ճապոնցիները տարապայման գործունէութիւն մը ունին Մանչուրիոյ մէջ. ընդարձակ տարածութիւններ կը չափագրեն, արմատք կը գնեն և պարէնի, անասունի, ձուկի և պահածոյ ուտելիքներու պատմանագրութիւններ կը կնքեն, յառաջիկայ ամիսներու մէջ յանձնելի։ Կ'երեւի թէ Ճապոնցիներուն նպատակակէտը Խարպինի և Վլատիվոստոքի երկիրներն են։

ՌՈՒՍ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ԲԵՐԼԻՆՊՈՒՐԻ, 25 յուն.— Կառավարական շրջանակներու մէջ ռուս նաւատորմիի վերաշինութեան համար ծովային պաշտօնարանին կողմէ ներկայացուած վարկի պահանջման վրայ կը խօսուի շատ։ Երկրին պաշտպանութեան յանձնաժողովին նախագահ Շվոյինոքի յայտարարեց.—«Ճանձնաժողովը, հակառակ տարածուած զրոյցին, բոլորովին անպատասխանատուութեան մը մէջ չի գտնուիր ծովային պաշտօնարանին պահանջմանց հանդէպ։ Ռուսիա զօրաւոր նաւատորմի մը պէտք ունի ո՛չ թէ արտաքին փայլուն երեւոյթ մը տալու համար իր ծովային զօրութեան, այլ անհրաժեշտ պէտք ունի ատոր՝ իր երկիրը պաշտպանելու համար։ Եթէ Ռուսիա զօրաւոր նաւատորմիղ մը չունենայ, այն ատեն Պալթիկը, «փակեալ ծով» մը պիտի դառնայ դիւրաւ։ Ռուս նաւատորմին վերաշինութեան համար պէտք եղած դրամը պիտի հայթայթուի և յանձնուի կառավարութեան, եթէ ամէն օր համոզում գոյացնէ թէ կառավարութիւնը իր նաւատորմին շինութեան մէջ նոր ուղի մը կ'ընդունի մարտ։» Բէկ լրագրին գրածին նայելով, ծովակալ Ռոժէսթվէնսքի ըսած է թէ Ռուսիա պէտք է որ իր դրամը ցամաքային բանակին զօրացման յատկացնէ, վասն զի քիչ ատենէն կենայ ըլլալ որ երկու ճակատի վրայ պատերազմ մղելու պէտք ունենայ՝ այսինքն թէ Գերմանիոյ և թէ Չինաստանի դէմ, և այդ ատեն ոչ թէ իր նաւատորմը, այլ ցամաքային բանակին օգնէ է որ պիտի վճռէ իր ճակատագիրը։

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՀԻՆ ԱՌԱՐԵՍՏԱԳԻՏՆԵՐՈՒՆ ՅՈՒՅՑԱՀԱՆԴԷՍԸ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 25 յունվ.—Վիլհելմ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ Պերլինի արուեստից արքայական Ակադեմիին մէջ տարբաշած անգլիացի հին արուեստագէտներու նշանաւոր գործերուն ցուցանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ այսօր։ Ժ.Ը. դարուն մէջ և Ժ.Թ. դարուն սկիզբները ապրող անգլիացի նշանաւոր արուեստագէտներուն հարիւրի չափ գլուխ-գործոց նկարները ցուցադրուած են հոն։ Պերլինի մասնաշիւղական թերթերը կարեւորագոյն դէպք մը կը նկատեն այս ցուցանդէսը, որուն նմանը երկար առնէ ի վեր տեղի ունեցած չէր Պերլինի մէջ։ Կէս օրէն մէկ ժամ եաքը Պերլինի բարձր դասու ընկերութեան պատկանող այրեր և կիներ լեցուած էին արդէն Ակադէմիին ընդարձակ սրահին մէջ, որուն խորը արմաւենիի հիւղերով զարդարուն պատուանդանի մը վրայ դրուած էր Վիլհելմ կայսեր կիսարձանը։ Կիները պատոյի շքեղ արդուզարդեր, կը կրէին և սպաները իրենց սովորական համազգեստները։ Ժամը 2ին հասան կայսրն ու կայսրուհին, իրենց հետ ունենալով Ալկուսդ Վիլհելմ և Հայնրիխ իշխանները, Շաումպուրկ-Լիբբէ իշխանն ու իշխանուհին, Հէսի Ֆրիտրիխ Ֆրիտ իշխանն ու իշխանուհին, ինչպէս նաև կայսերական հետեւորդ խումբին կիներն ու այրերը։ Կայսրը փափաքելով որ անգլիական ազգութեանց յարգ ընծայուի, բացման հանդէսը կարելի եղածին չափ պարզ եղաւ. օրինակի համար, Ակադեմիին անդամները որոնք գրեթէ ամբողջութեամբ ներկայ էին, կայսեր հրամանին համաձայն, իրենց պաշտօնական զգեստները չէին հագած։ Հանգուցեալ Ֆրիտրիխ կայսրուհւոյն արքունեաց հրամանատար կոմս Սէքէնտորֆ, որ շատ աշխատած էր այս ցուցանդէսին սարքուելուն, ուղերձ մը կարդալով, վեհապետին համաձայն կերպով նկարագրեց այս ձեռնարկին զգալնապատճառը։ Կոմսը այս առթիւ յիշեց Ֆրիտրիխ կայսրուհին, որ շատ կը սիրէր գեղարուեստը, և անոր թանկագին նկարներէն մէկ քանին արուեստահանդէսին փայլը աւելցուցած էին։ Կոմսը շեշտեց թէ չնորհիւ այն բարեր ազդեցութեան, որ կայսեր վերջին այցելութիւնը առաջ բերաւ Անգլիոյ մէջ, անգլիացի արուեստագէտներ և վաճառականներ, հաւակառ իրենց երկրին օրէնքներուն, փութացին իրենց հազուագիւտ և թանկագին նկարները այս ցուցանդէսին դրկել, որ իր տեսակին մէջ անման ըլլալով հանդերձ, կայսեր ծննդեան տարեդարձին համար ալ յարգանքի ցոյց մըն է։ Ակադեմիին նախագահ ծանօթ պատկերահան Բրօֆ. Արթիւր Քամբք կ'ընէր հիւրասիրութիւնը։ Պերլինի նշանաւոր պատկերահանները, արուեստագէտները, արձանագործները և նուագահանները, անգլիական դեսպանն ու դեսպանուհին և անգլիական գաղթականութեան նշանաւոր անդամները և Բրուսիոյ կրօնից նախարարն ալ դիմաց կառավարութեան ներկայ էին։ Ցոն Պիւլով իշխանը խորհրդականը դրկած էր իր կողմէ։ Կոմս Սէքէնտորֆի բանախօսութենէն եաքը, նախագահ Բրօֆ. Քամբք բացուած հաւակեց հանդէսը. և կայսերական ամոլին առաջնորդեց՝ աչքի անցնելու ցուցադրուած նկարները։ Կայսրքանիցս հիացում յայտնեց անգլ. մ. քանի նկարներու առջեւ և գովեց անգլիացի նկարիչներու վրձինը և նկարելու եղանակը։ Կ'նշդ.ու անգլիացի պատկերահանին գծած մէկ նկարին առջեւ կենալով կայսրը ըսաւ զրաւարի մը. «Մեր Մէնցելը դայս տեսնելով չատ պիտի ուրախանար։»

ԹՕԼԱՅԻՆ ՆՊԱՍՏԸ

Վերջապէս Թօլան ալ իր նպաստի ներկայացումը կ'ուզէ սարքել Բերլի Վարիէթէ Թատրոնին մէջ։

Թօլան կը ճանչնաք.

Հարկ չկայ կարծենք ներկայացնելու զայն ձեզի. ան ծանօթ է ամէնուն, որք և կանայք, ծերք և տղայք, ամէն օր վերջապէս կը ճանչնայ զայն։ Ան յաւիտենական խնդացնողն է գրական ու թատերական բեմերուն վրայ. ան է որ լացընելով կը խնդացնէ, և խնդացնելով կը լացնէ. արժանիք մը որ ամէնուն տրուած չէ։ Նպաստընկալը խիստ հեռաքրքրաշարժ և յուզիչ խաղ մը ընտրած է իր ներկայացման առթիւ, Տիւրան-Տիւրան, որ քանիցս բեմ հանուած և չատ լաւ ընդունելութիւն գտած է թատերասէր հասարակութենէն։ Փութանք այժմէն ըսելու թէ ներկայացման յայտագիրը չատ ճոխ ու այլազան է, այնպէս որ ամէն ճաշակի տէր թատերասէրներ հանոյք պիտի զգան։ Մայրաքաղաքիս մէջ ծանօթ երգչուհիներ իրենց բարիզեան որմիա երգերով ու պարերով պիտի մասնակցին այս նպաստի ներկայացման, որ կը խոստանայ փայլուն ըլլալ։ Իր անակնկալ մը հանդիսականներուն, բեմ պիտի ելլէ ծանօթ երգչուհիի մը վերամուտ զուտը, որ իր բեմական կանխատես կարողութիւնները բովը գնահատուած է քանիցս։ Հարկ կայ ըսելու որ Թօլա դրամ վաստկելու համար չէ որ այս թատերական շքեղ ցերեկոյթը կը սարքէ, այլ թատերասէր հանրութիւնը գոհ ձգելու նպատակաւ։ Ուզողը թո՛ղ հաւատայ, բաւ է որ այս նպաստի ներկայացման համար դրամ տայ։

5ՐԴ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ
"ՍԻՆԿԷՐԻ"
ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, Թ. 343, ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՐԿ
ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՑ Է

ՄՈՒՏՔԻՐԸ ՁՐՈՒ

Առաջին կարգի մրցանակի արժանացած Բարիզի 1900ի, Սեն-Լուիի 1904ի, Միլանի 1906ի եւ Գրենոպլի 1906ի ցուցահանդեսներեն

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 27 յունուար. — Սակարանին մէջ արամադրութիւնները լաւ են, սակայն գիներու քարթացումը կասեցմ մը ունենալու երեւոյթը կ'ընծայէ։ Գեղական արժեթուղթերէն չատերուն համար վաճառումներ տեղի ունեցան այսօր, մանաւանդ ռուսականներուն համար, որոնց գիները չատ կ'իյնան։ Ֆրանսական Ռանտէն ալ քիչ մը ինկած է, թէև Երեսփ. Ժողովին մէջ հարցանդուններու մասին կատարուող վիճաբանութեանց արդիւնքին համար բնաւ տարակոյս չկայ թէ Դաշնէին նպաստաւոր պիտի ըլլայ։ Օմմ. արժեթուղթերուն գիներն ալ սակարանը բացուելուն չատ հաստատուն էին, սակայն մէկ քանի սանդիմ կորնցուցին։ Ռիո Թինթօ ու Պալիա Գարտայոքն զգալի փոփոխութիւն մը կրած չեն։ Պղինձի գինը 62ի իջաւ։ Կապարի գինը անփոփոխ է։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ, ուր հաշուեյարդարումը կը սկսէր, հրապարակը նուազ գործօն է, սակայն լաւագոյն ամերիկեան արժեթուղթերուն համար, որոնք միջին հաշուով մէկ «բուան» քարթարացած են։

— Բարիզի արքեպիսկոպոս Ռիշարտ կարտինալը հոգեվարք է։

— Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ շարունակուեցան վիճաբանութիւնները Ալճեզիրասի որոշմանց մասին եղած հարցապնդումներու վրայ։ Պ. Պ. Ռէպէրդի, Տէշանէլ, Դուանտա, Տիւպիէֆ և Տելոֆոս հեռագրեալ խօսեցան։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Բիշոն պատասխանեց բոլոր քննադատութեանց. ըսաւ թէ Լիօնի զօրավարը ալժիրեան սահմանագծուելուն վրայ պէտք եղածը ըրած է և տ'Ամատ զօրավարն ալ ինչ որ հարկ է ի գործ պիտի դնէ ուրիշ կողմ մը։ Պ. Բիշոն յարեց թէ կառավարութեան պարտականութիւնն է գործել Ալճեզիրասի որոշումներուն արամադրութեանց համաձայն և թէ Ֆրանսա բնաւ ներքին գործերու պիտի չխառնուի։ Պ. Բիշոնի ճառը ջերմապէս ծափահարուեցաւ. ձախակողմէն և ծայրագոյն ձախակողմէն։ Նիստը փակուեցաւ ժամ 10ին և վաղուան յետաձգուեցաւ։

ՆՈՐԱՁԵՒ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԶԳԵՍՏՆԵՐՈՒ
Մասնաւոր ճիւղը

ՄԱՅԷՐ
վաճառատան

ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ
Մեծ ընդունելութիւն
կը գտնէ
ԻՐԱԿԱՆ ԱՆՕՓՈԽ ԳԻՆ
25—22

PURGEN

ԲԻԻՐԺԷՆ
ԻՏԷԱԼ ՆՈՐ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆը

Բիւրժէն լաւագոյն, ամէնէն հաճելի և ազդեցիկ մաքրողականն է։ Իր սքանչելի բոյրով ընծիր շաքարեղէնի մը կը նմանի։ Մեծ քանակութեամբ առնուած պարագային իսկ անվնաս է և խիթ չի պատճառեր։ Բիւրժէն թէ՛ մեծերու և թէ փոքրերու կողմէ հաճոյքով կը գործածուի։ Ապահով կերպով կը բուժէ պնդութիւնը, արիւնեռութիւնը, արեան համախնդումը, գիրութիւնը, հայն հայնը։

Պահանջել իմիջատիպ տուփը։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառատանց և դեղարաններու մէջ։

Միակ ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
ԹԱՔ ԻՆՍԷԼՊԷՐԻ
Գոլիս, Գիւլիւճ Ապուտ էֆ. խան, Թիւ 6 50—3

ՇԵՐՔԷԹԻ ԽԱՑԻՐԻՅԻ ՎԱՐՁԱՒԻԹԻՆ

Ազդ.—Շերքէթի Խայրիէ վարչութիւնը ամաւորդի միջոցաւ ծախաւ կը հանէ իր 18, 20 և 23 թիւ չոգենաւերը իրենց մեքենաներով ու կաթսայով, մինչեւ 1908 փետր. ամսուն վերջը։ Անոնք որ գնել կամ աւելի մանրամասն տեղեկութիւն առնել կ'ուզեն, չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը կրնան դիմել Շերքէթի Խայրիէի վարչութեան։ 10—1

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՆԱՆՈՒՄ 14/27 Յունվար

Օմ. Գանս. Մեթացեալ 4 %	Ֆ. Կ. Օ. Ո.	105 10
Ամէնէն բարձր գին	»	105 14
Ամէնէն վար գին	»	105 03½
Բուժելի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	175 —
Ամէնէն բարձր գին	»	175 25
Ամէնէն վար գին	»	174 37½

ՈՒՐԱԲԱԹ 15/28 Յունվար

Օմ. Գանս. Մեթացեալ 4 %	Ֆ.Կ. Օ. Ո.	105 06½
» » » ժամ 7ին	Ֆ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգստոս. 2|14 եւ 1320 Սեպտեմբեր 20 բուակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան Կնդբ. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նազլը խան, Հէզարլէն փողոց, Թիւ 14, Բօսֆէրաթիվ վառառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն

Գալիա, Մանսանիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Նէնի Շամիի հրապարակ.
Գալիա, Արձանագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պանկէ Գրաբ Թրամուէյի համարան, Թ. 40, մաքսատան մօտ:
Գալիա, Մ. Ի. Սառաֆ, Նէյի իւլ Իսլամ խան, Պանկէ Գրաբ Թիւ 10:
Գալիա, Ապարի պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլեր փողոց:
Գալիա, Գ. Ս. Այմէյէղլու, Էմին-Էօնիւ, Պանկէ Գրաբ, Իզմիր փողոց:
Գրաբէիւղ, Ալեքսանդր Անաստասիաս չուհայի հրապարակ:
Գրաբէիւղ, Մ. Ա. Ենդրիա, Մոսս Հասանէի:
Գէօյիւքէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի:
Բերա, Մանսանիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց
Էրենգիւղ, Թէօգլաս Եռանիէս, Նամակատան մօտ:
Շիշլի, Մ. Ի. Ռոսի, Գէօյիւքէրէ Հասատէի, Թիւ 137:
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրեանց, Թիւ 12, Թիւնէլ խան:
Բէյնաբք, Բ. Սամարրբա:
Մեծ Կղզի, Բէսալ էֆ.:
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անկելիոէս, կայարանի հրապարակ:
Սան Սթէֆանօ, Բէյլէճան էֆ.:

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ:

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 50,000,000 Տրախմի

ԿԵԳՐՈՆԱՏԵՂԻ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ, Սկանտիկ, Իզմիր, Պիրէոս, Բադրաս, Վոլօ, Շիրա, Բալամաթա, Բանէ եւ Բանիա (Կրէտէ):

Դրամագլուխին և աւանդ ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 տրախմիի:

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով: Փոխառութիւններ կ'ընէ վառառքներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը դեղչէ:

Աթէնքի Պանքան հաշուբնթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու և արտասահմանի մէջ: Սակարանական հրամէ ներ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յանախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով:

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժեթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և ուզուած ատենը ետ առնուելու պայմանով: Ամէն կարգի կտրօններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ: Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրի խորշեր, փոքր վարձքերով:

Աւանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տակտերը վճարելով.

Ուղուած ատեն դրամ քաշելու պայմանաւ	3%
Վեց ամսուան համար	3½%
Մէկ » »	4 —
Երկու » և աւելի	5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են: Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին:

Մասնաւոր տեսակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յանախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի աւանդ գումար մը: Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն դրուշ 52 ոսկեդրամ: 50—11

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կոխմբ.երու երթեւեռ.

1907 սեպտ. 14 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ԳՈՆԻԱ — ԷՐԷՃԼԻ — ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ՍՐԹ		Կոխմբ. 622 Ապր. եւ ճմբ. Առաւ.	
Կայարան			
Գոնիա	մկն.	12	30
Գաչին խան		1	1
Զուսմրա		1	45
Արբգ էօրէն		2	13
Մանսասուն		2	42
Գարաման	ժմն.	3	13
	մկն.	3	28
Սիտրօվա		3	54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4	44
Ալաճա		5	25
Էրէյլի	ժմն.	5	45
	մկն.	6	0
Գուլկուրլու	իրիկուն ժմն.	6	20

ԴԱՐՁ		Կոխմբ. 621 Ապր. եւ ճմբ. Իրիկուն	
Կայարան			
Գուլկուրլու	մկն.	6	35
	ժմն.	6	53
Էրէյլի	մկն.	8	50
Ալաճա		9	11
Այրանճա-Տէրպէնտ		10	
Սիտրօվա		10	43
Գարաման	ժմն.	11	7
	մկն.	11	22
Մանսասուն		11	55
Արբգ էօրէն		12	24
Զուսմրա		1	—
Գաչին խան		1	36
Գոնիա	իրիկուն ժմն.	2	5

50—2

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
Վ.ՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին
3,700,000 Ֆր.
ԿԵՂՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ՝ Ադրիանոպիս, Դամիրէ, Դավալա, Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլս), Մանասթիր, Սկիւպ եւ Տրմիր:

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաև միւս օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ: Չէքերու հաշիւներ կը բանայ: Արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ: Սակարանական հրամաններ կը կատարէ Եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ: Չէքեր ու վարկագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ: Աւանդներ կ'ընդունի ի տես վճարելի և 3, 6, 9, 12 ամսուն որոշ պայմանաժամերով: Վերջապէս սեղանաւորական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լաւագոյն պայմաններով: Պանքաքը Սալօնիքի փոքր վճարումներու համար ալ ինայողական Մասուկ մը ունի, շատ նպաստաւոր պայմաններով: 50—3

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Բումելիի երկաթուղիի պարտաթուղթերուն վիճակահանութիւնը

ԱՋԻ. — Բումելիի երկաթուղիի պարտաթուղթերուն վիճակահանութեան 228դդ Թիրաժը պիտի կատարուի 1908 յունուար 18 փետրուար 1ին, կէս օրէն առաջ ժամը 10ին, Հանր. Պարտքի կեդրոնատեղին, ելմտական, հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւններուն և Օսմ. Կայս. Պանքային պատասխանատուներուն ներկայութեան:

Կ. Պոլիս, 7/20 յունուար 1908 5—2

ՍՏԱՑԱԳԻՐ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Կարդ մը հարկատուներ, կարծելով թէ նամակի մէջ ներփակուած ստացագիրները ղրկած կը մնան Դրօշմի Օրէնքին 9դ յօդուածին (Թիւ 85) արամադրած դրշմաւորքէն, իրենց յանախորդներուն ու Թղթակիցներուն կը յղեն դրշմաթուղթ չփակուած ստացագիրներ: Այսպէս Դրշմի Օրէնքին դէմ գանգատիլն մը կատարած կ'ըլլան այդ հարկատուները. նոյն օրէնքին համաձայն դրութիւններու արտաքին ձեւը կերպարանափոխ չըներ այդ պայմանները՝ դրշմաթուղթի տեսակէտով: Բացորոշ արամադրութեանց (յօդ. 1 և 9, Թիւ 85) համաձայն, այն ամէն ընկալագիրներն ու ստացագիրները, որոնք իբր մուրհակ կը յանձնուին ուրիշի մը, դրշմաւորքի ենթակայ են, բացի 27դդ և 79դդ յօդուածներուն մէջ կանխատեսուած դրութիւններէն: Այդ օրինազանցութեան հետեւանքը կը կրեն այդ նամակներուն տակ ստորագրողները, որոնք սեւ է չեն նշեր, նկատելով որ այդ մասին ստանձնուած դրշմաւորքը (յօդ. 9, Թիւ 85) պարտին վճարել ամէն անոնք որոնց կը յանձնուին գրութիւնները (6դդ յօդուած, 3դդ հատուած): Հետեւաբար նամակագիրներուն ներելի է՝ դրշմաւորքի գումարը անցընել անոնց հաշուոյն որոնց յղուած են այդ գրութիւնները: Հանրային Պարտքի Վարչութիւնը ձեռք անցուցած ըլլալով դրշմաւորքէ զուրկ ստացագիրներ պարունակող նամակներ, ստիպուած է օրինազանցները հետապնդել և 38դդ յօդուածին մէջ կանխատեսուած տուգանքները գանձել: Նմանապէս Վարութիւնը պարտք կը համարի հարկատուներուն ուշադրութիւնը հրաւիրել Դրշմի Օրէնքին համակերպելու անհրաժեշտութեան վրայ, այս տարիս յիշեցնելով թէ Օրենքին 50դդ յօդուածին համաձայն, կատարուած օրինազանցութեանց մասին տեղեկութիւն տուողները կը ստանան զանձուած տուգանքին կէսը. նաեւ այդ կարգի նամակներ ստացողներ եւ բոլոր անոնք որոնց ձեռք կրնան գտնուիլ այդ նամակները, ետ ունին տեղեկութիւն տալու ի վնաս ասորագրողներուն միակ պատասխանատու՝ տուգանքներու մասին, 40դդ յօդուածին համաձայն. Վերջապէս Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հարկատուներուն թէ կրնան %-ին 5 զեղչով վճարել նամակներու մէջ ներփակուած ստացագիրներուն դրշմաւորքը, արտասովոր դրշմամի ենթարկելով նամակներուն մէջ դրուելիք թուղթերը, որոնք ստացագիր բովանդակելնուն դիտաւորութիւնը պէտք է կրեն: ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԿՆՈՒԹԻՒՆ

1/14 օգոստոս 1907 30—30

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

Ազդ. — Թէմպէքիի Բրիոբրիթ 4% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1907 փետր. 1/14ին աւարտող այդ պարտաթուղթերու 18 թուակիր կտրօնները եթէ երբեք մինչեւ յառաջիկայ 31/13 փետր. չներկայացուին, չնշուած պիտի համարուին: 10—2

Ազդ.— 1901-1907ի օսմ. 4% փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ յուն. 1/14էն սկսեալ, պայմանաժամը նոյն թուականին աւարտող Թիւ 5 կտրօնին վճարումը պիտի կատարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կիչէնեռուն կողմէն, Ղալաթիա, ամէն օր, կէս օրէն առաջ, ժամը 2½ին, բացի կիրակիէն, և ժամը 10էն մինչեւ կէս օր՝ ուրբաթ օրերը: Կտրօններուն փոխարէն, որոնց պէտք է ընկերանան թուաւոր պօրտրներ, պարտաթուղթի տէրերուն պիտի յանձնուի ընկալագիր մը, որ իր շրջաբերութեան թուականէն յետոյ, պարտի ներկայացուիլ Ղալաթիա, Օսմ. Կայս. Պանքայի արկղին: 13—7

Ազդ.— Մաքսային 4% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ յուն. 1/14էն սկսեալ, պայմանաժամը նոյն թուականին աւարտող Թիւ 10 կտրօնին վճարումը պիտի կատարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կիչէնեռուն կողմէ, ամէն օր, կէս օրէն յետոյ ժամը 2½ին, բացի կիրակիէն, և ժամը 10էն մինչեւ կէս օր՝ ուրբաթ օրերը: Կտրօններու փոխարէն, որոնց կ'ընկերանան թուաւոր պօրտրներ, պարտաթուղթի տէրերուն պիտի յանձնուի ընկալագիր մը, որ իր շրջաբերութեան թուականէն տասը օր յետոյ, պարտի ներկայացուիլ Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ Արկղին: 13—7

Ազդ.— 1906ի 5% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ յուն. 1/14էն սկսեալ, պայմանաժամը նոյն թուականին աւարտող Թիւ 23 կտրօնին վճարումը պիտի կատարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կիչէնեռուն կողմէ, ամէն օր, ժամը 2½ին, կէս օրէն յետոյ, և ժամը 10էն մինչեւ կէս օր, ուրբաթ օրերը: Կտրօններուն փոխարէն, որոնց թուաւոր պօրտրներ պէտք է ընկերանան, պարտաթուղթի տէրերուն ընկալագիր մը կը յանձնուի, որ իր շրջաբերութեան թուականէն տասը օր յետոյ, պարտի ներկայացուիլ Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ Արկղին:

Կ. Պոլիս 2 յուն. 1908 13 - 7

ՄՕՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ եւ տարեմէջ փոխադրող ոգիներ

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեպի	Նոյեմբրիս
Մինիս	Եմիյսիս
Բոպիս	Զուլֆիրիս
Փէյար	Մէհրիս
Նարաճէ	Ֆայիլի
Նավարին	Ֆարոս
	Թիպս

Առաջին դարձի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեղերի ունին:

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ տեղ. մանտիկ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեղերի չունին: սգրիլի

Կ. Պոլսէ Լիվրբուլ Ա. կարգի գին է 6
» » Բ » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հասնելու համար՝ իրենց հրահանգները ատն շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար տարանքներ կ'ընդունուին:

Դիմել տա Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՂ եւ Ընկ. Գործակալք
Ուլիթոլ խան. Պանկէ գրաբ, Գալիա
ՀԵՌՍ ՄՕՍ Ընկ.

50—41 31 Ճէմս Սդրիդ. Լիվրբուլ.

Khedivial Mail Line

(Քէսիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերք Նաբաբական ամենեն արագ երթեւեկք Պոլսոյ եւ Ադրիանդրիոյ միջեւ

Օսմանիք շոգենաւը նաւապետ Կապէսէր, կիրակի, 26 յունուար 1908 (Ը Ե.) կէս օրէն առաջ ժամը 2ին Ադրիանդրիայէն հոս կը ժամանէ իսկ երեքշաբթի 28 յունուար 1907 (Ը Ե.) կէս օրէ առաջ ժամ 4ին պիտի մեկնի Ադրիանդրիա, հանդիպելով Իզմիր և Պիրէոս:

ՍՈՒԻՐԻՈՅ ԳԻԾ

Տաճարի շոգենաւը, նաւապետ Մէլլէյ, յուն. 25ին Կ. Պոլսէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Կէլիպոլը, Տարանդէ, Միթիլի Իզմիր, Սաքզ, Հոռոս, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Սուրիական Տրիպոլիս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բորթ-Սաիտ և Ադրիանդրիա:

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարտիին վրայ. Մէյմէնէլի խան, իսկ Մանսանիւղը, Պոլիս. Վալիսէ Սուլթան խան:

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Շոգենաւեր

Գլ. 8|21 Պիրէոն, Ադրիանդրիա, Միջօրէէն առաջ ժամը 10ին. Հաղորդակցութիւն Բոս-Սաիտ ու Սուրիոյ նաւահանգիստներ, մեկնող շոգենաւին հետ:

Գլ. 8|21 Օտեսա ժամը 4ին: Հաղորդակցութիւն Սրիմ-Կովկաս, Արիմ-Ազով, Օտեսա-Բէրլին, Օտեսա-Նիքոլայէվ գիծերու շոգենաւերուն հետ:

Դլ. 9|22 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին:

Ել. 10|23 Տարսոնէ, Մերսինի, Իզմիր, Բիւռա, Բրինդիզի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոս-Սաիտ, Ադրիանդրիա, Իբիկուան ժամը 4ին:

Շբ. 12|25 Օտեսա, ժամը 12ին:

50—41

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՒՐԱՆ ԵՒ ՀԱՑ.

Ն. ՌԱՓԷԼ ՍՈՒԼՆԿ

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.
Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիբի համար):

Տեղեկութեանց համար դիմել Դարձակալին՝ Թօնեանի քարտէզին վրայ:

15 50—21 Թ. ՌԼՊՈՒԼ

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍՔԷՆ

ՍՈՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

ԸՆԴՄԷՋ Հելի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտէսայի

Նաւաստ	Թոնս	Ընտանեք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Տիաս	4311	Հիսարլիկ	1531	Մարմարիս	3709	Մարֆա	1119
Լէյֆի	3607	Տամինա	938	Հինաու	3720	Մրջաւոտ	3557	Տիբիս	1735
Անգէլ	1541	Տուբա	2383	Հորոթիս	1600	Միլ	1057	Սիլվիա	119
Թիտրաք	2277	Տրաքա	1713	Հաւսկէց	595	Մանդէպէլլա		Սգեբա	1203
Գասանս	1822	Տինամա	504	Իսկս	2354	Մուտիլլա	3419	Թասոս	1323
Գոբանին	1264	Էպաքա	3464	Իտանա	5540	Նէգա	1933	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրֆիալ	4481	Էլտրաքաս	1520	Ճիւնա	1080	Օտիս	4100	Թաքիս	3327
Գէյրս	1371	Էցրաքա	1841	Քէյէս	1053	Խնիաքիս	4036	Թալեաս	1470
Գուլիբաս	1837	Ֆիաս	954	Քոլբին	2307	Օրլանաս	1535	Օւրպին	242
Գարէս	1244	Ֆինլանտ	1828	Քոնիս	1700	Քալէրմա	1637	Վասքա	1914
Դաղ	1094	Ֆլամինկ	349	Լէս	1053	Բալս	510	Վալս	1282
Զիքաք	2729	Ֆրանսիսքա	4582	Լէբանիթ	2272	Բիսալեա	3329	Վալիթուքն	239
Յասէթ	1831	Կալիլէ	3060	Լիվարնս	1643	Բիրնալա	1553	Եէտա	1350
Գալորտաս	4235	Կիկանս	1143	Լարենդա	3191	Բալլ	613	Ջէր	1200
Գանկ	2905	Կոզ	1011	Մալմ	724	Բօնէր	1789	Թարս	
Գորս	895	Կրանս	1695	Մարենկ	1273	Բոգաքիս	136	Մարսա	

Ընդհանուր վաճառքով Հելէն հոս հասած են.
Միխաս շոգենաւը, նաւապետ Թորբ:
Քիլօ շոգենաւը, նաւապետ Արմսթրոնկ:
Ընդհանուր վաճառքով Հելէն հոս կը սպասուին.
Ալիքրս շոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, յուն. 27ին:
Մորոֆֆ շոգենաւը, նաւապետ Գօքսէլ, դեկտ. 21ին:
Դիմել Դարձակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻՐՅՕՏ
Թիւ 22-24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 50—27

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ» ԹԵՐԹՕՆԸ (75)

ԺԱՔ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՄՕՐ ՄԸ ԱՆՑԵԱԼԸ

Ե.

— Այդ բանը ձեզի ըսա՞ մինչ... Ա՜հ, շատ բարեբախտ կը զգամ ինքզինքս: Պիտի տեսնէք որ չպիտի խաբուի... Բայց անգամ մըն ալ կը նկարագրե՞ք Բիէր Մաքանի դիմանկարը, որպէս զի յուշատետրիս վրայ արձանագրեմ:

Գրպանէն յուշատետր մը հանեց և մինչ Տիկին ոը Ռիպիէր կը խօսէր ու մանրամասնութիւններ կը հաղորդէր, Պուանէ ալ անմիջապէս գրի կ'առնէր:

Պուանէ ուրիշ քանի մը հարցումներ ալ տրաւ, որոնց երկարօրէն պատասխանեց Տիկին ոը Ռիպիէր: Յետոյ, խօսքը աւարտելուն պէս, Պուանէի դէմքին վրայ լայն ժպիտ մը առաջ եկաւ:

— Հիմա բացարձակապէս վստահ եմ թէ երեք օրէն պիտի կրնամ հարկ եղած տեղեկութիւնները հաղորդել: Այս գիշեր ճամբայ պիտի ելլեմ: Վաղը Վիլֆրանշ պիտի ըլլամ: Գինութիւնը աւարտելուս պէս, արդիւնքը ձեզի պիտի հաղորդեմ:

— Շա՛տ լաւ, բարեկամս: Օ՜հ, քիչ մնաց պիտի մոռնայի... Աւասիկ ձեր ճամբորդութեան ծախքը...

Ու Տիկին ոը Ռիպիէր հազար ֆրանքնոց պանքնոտ մը երկարեց մարդուն, ըսելով.

— Թերեւս պէտք ունենաք, կարգ մը մարդիկ խօսեցնելու համար, ոգելից ըմպելի հրամցնելու անոնց:

Պուանէ, որուն վրայ շատ լաւ ազդեցութիւն գործած էր կապոյտ պանքնոտը, մեծապէս շնորհակալ եղաւ կոմսուհիին և վերջին անգամ մըն ալ արտայայտեց իր անձնուիրութեան հաւատքը: Յետոյ բաժնուեցաւ, խոստանալով երեք օրէն դառնալ: Պուանէի մեկնումէն յետոյ՝ Տիկին ոը Ռիպիէր, բոլորովին կազդուրուած, մեծ հրճուանքի մէջ էր: Ցայտած ծրագիրը շատ բանիմաց ու խոհական կը գտնէր: Վիլֆրանշ ղրկելու համար մէկը գտնելու ամէնէն մեծ դժուարութիւնը չուտով հարթուած էր, և յաղթութեան լաւագոյն պայմաններու մէջ: Իր քաղաքն ներկայացուած մարդը շատ հաճոյ թուած էր իրեն: Բանիմաց ու անկեղծ դէմք մը ունէր ան, Տիկին ոը Ռիպիէրի հետ ունեցած հանգիպումին յաջորդող անքաղաքավարի ու շշմորեցուցիչ միջադէպերը Կոմսուհիին յեղակարծ անհետացումը մեծ հետաքրքրութիւն կը պատճառէր իրեն: Կէս օրէն յետոյ և իրիկուան, Լիոնի փողոցներուն մէջ թափառեցաւ, յուսալով որ նորէն կը հանդիպի Տիկին ոը Ռիպիէրի:

Բայց յաջորդ օրը, իր ճիգերուն ա՞օգուտ ըլլալը հասկնալով, որոշեց մեկնիլ և իր ճամբորդութիւնը շարունակել: Դէթ որոշ տեղեկութիւն մը առած էր: Գիտէր թէ Եվիանէն կը հասնէր Տիկին ոը Ռիվիէր: Մտովի կը հարցնէր թէ ամուսինն ու աղջիկը այդ քաղաքին մէջ կամ շրջակաները չէ՞ր ձգած, մինչ ինքը կը բացակայէր այնպիսի պատճառներու համար զարս չէր կրնար բացատրել: Ուստի, Բարիզ երթալէ առաջ, որոշեց պայտ մը ընել և այցելել Ժընէվի լճին եղերքները, Եվիանէն սկսելով:

— Շատ հաւանական է որ Եվիանի մէջ գտնեմ Մարթն ու ... ոը Ռիպիէրը: Ամէն պարագայի մէջ՝ Եվիան երթալս անպատեհութիւն մը չունի ինծի համար:

Դիշերը ճամբայ ելաւ և հեռուեալ առաւու Եվիան հասաւ: Սաւսուրի այդ գեղազարդ անկիւնը չէր ճանչնար: Երկար ատեն պատեցաւ, ըստ բաղդի յառաջնալով փողոցներուն և պողոտաներուն մէջէն: Ի վերջոյ լճին եղերքը դարձաւ, ուր կը յանգէին բոլոր փողոցները: Շատ մտադիր ըլլալուն, իր հիացումը չէին գրաւեր բնակարը, լճին գեղեցկութիւնը և այն մեծափառ համայնապատկերը, որոնց վրայ կը նային Ալպեանները: Իր սիրոյն նուիրուած, սիրոյ խորութեամբ ու դառնութեամբ լցուած, այդ համաբաւաւոր տեսարանին հրաշագեղ գեղեցկութիւնները չէր նշմարեր: Տուներուն, օթէլներուն և վիլլաներուն կը նայէր:

— Թերեւս այդ պատերուն ետին կը գտնուի, կ'ըսէր Ալպէր մտովի: Ինչ բանի վրայ կը խորհի ան և ինչ կ'ընէ: Թերեւս ասկէ հազար մղոն հեռու կը գտնուի... Թերեւս իմ վրաս այնչափ կը խորհի որքան իր վերջին պուպրիկին վրայ:

Ալպէր անանկ հառաչներ կ'արձակէր որ ժայռերու հոգին իսկ կը ըզբաւէր:

Լիոնի մէջ պատահած միջադէպերը բոլորովին կերպարանափոխ ըրած էին իր զգացումները. առանց գիտնալու թէ ինչո՞ւ, իր բովանդակ յոյսն ու վստահութիւնը կորսնցուցած էր: Ինչ որ ամէնէն աւելի բանիմաց ու խոհական գտած էր առջի օր, անհեթեթ, անկարելի և անիրականալի կը թուէր հիմա: Բանեկամի մը և ուղեկցի՝ որ պէտք ունէր որպէս զի իրեն բացատրէր թէ խորհրդաւոր ու սոսկալի երեւցած բաները շատ բնական մէջէն: Ի վերջոյ լճին եղերքը դարձաւ, ուր կը յանգէին բոլոր փողոցները: Շատ մտադիր ըլլալուն, իր հիացումը չէին գրաւեր բնակարը, լճին գեղեցկութիւնը և այն մեծափառ համայնապատկերը, որոնց վրայ կը նային Ալպեանները: Իր սիրոյն նուիրուած, սիրոյ խորութեամբ ու դառնութեամբ լցուած, այդ համաբաւաւոր տեսարանին հրաշագեղ գեղեցկութիւնները չէր նշմարեր: Տուներուն, օթէլներուն և վիլլաներուն կը նայէր:

—Թերեւս այդ պատերուն ետին կը գտնուի, կ'ըսէր Ալպէր մտովի: Ինչ բանի վրայ կը խորհի ան և ինչ կ'ընէ: Թերեւս ասկէ հազար մղոն հեռու կը գտնուի... Թերեւս իմ վրաս այնչափ կը խորհի որքան իր վերջին պուպրիկին վրայ:

Ալպէր անանկ հառաչներ կ'արձակէր որ ժայռերու հոգին իսկ կը ըզբաւէր:

Լիոնի մէջ պատահած միջադէպերը բոլորովին կերպարանափոխ ըրած էին իր զգացումները. առանց գիտնալու թէ ինչո՞ւ, իր բովանդակ յոյսն ու վստահութիւնը կորսնցուցած էր: Ինչ որ ամէնէն աւելի բանիմաց ու խոհական գտած էր առջի օր, անհեթեթ, անկարելի և անիրականալի կը թուէր հիմա: Բանեկամի մը և ուղեկցի՝ որ պէտք ունէր որպէս զի իրեն բացատրէր թէ խորհրդաւոր ու սոսկալի երեւցած բաները շատ բնական պատճառ մը ունէին: Ժողովրդական բացատրութեան մը համաձայն, իր բարոյականը չակնկալ պէտք ունէր, և դժբախտաբար առանձին գանուելուն, սև գաղափարներ կ'որոճար: Երկու ժամ թափառելէ յետոյ Եվիանի մէջ, լճին եղերքը նստաւ, և հակառակ իր կամքին, չկրցաւ իր հիացումը զսպել հանդէպ այն բնանկարին գեղեցկութեան որ իր առջեւ կը պարզուէր: Բայց միաքը յիշատակներով ու վշտերով պարարուած, կը խորհէր.

—Ճշմարտապէս գեղեցիկ է այս երկիրը. քանի մը ամիս առաջ քաղցր ու հանգիստ ժամեր պիտի անցընէի այս ափերուն վրայ: Այս պայծառ օդին մէջ ներքին գոնանակութեամբ մը պիտի դիմէի այս կապոյտ ու վճիտ լիճը, այս ճոխ լեռները իրենց լեռնագագաթներով և ձիւնապսակով: Բայց այսօր իմ վրաս չազդեր այդ բնանկարին հմայքը որովհետեւ ո՛չ մէկ բան պիտի կրնայ իմ սիրտս հանդարտեցնել, բարի անոր ժպիտն, որ իմ բովանդակ կեանքս է: Ամէն ինչ է ինծի համար և օրինչ կ չանգրդուէ գիտ, երբ անոր հետ կապ չունի:

(Շարու. հակիրճ)

Աւստրիոյեր ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՍԱՃԵԱՆ